Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР

48 йил чиқиши
№ 269 (13.531).
25 НОЯБРЬ 1966 йил
ЖУМА
Баҳоси 2 тийин.

ТОШКЕНТ БУНЁДКОРЛАРИГА МУКОФОТ

Ўзбекистон пойтахтини қайтадан тиклаётган бинокорларнинг муваффақиятлари тўғрисидаги хушхабарларни ҳар куни эшитиб турибмиз. Бу ғалабаларда қардош республикалар вакиллари қилган меҳнатнинг катта ҳиссаси бор. Октябрь ойидаги социалистик мусобақа якунлари бўйича Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Министрлар Совети ва республика Касаба союзлари Советининг кўчма Қизил байроғи билан пул мукофоти «Укрстрой» тресги коллективига берилди. Улар Чилонзор уй-жой массивидаги Украина кварталида дастлабки тўртта уй-жой биносини фойдаланиш учун топширдилар. Бу уйларга 220 оила кўчиб кирди. Шу уйларнинг ёнида яна тўртта бинонинг биринчи қаватлари қад кўтариб қолди. Умумхалқ байрами — Конституция куни арафасида бу уйларга ҳам тошкентликлар кўчиб киришади.

«Главташкентстрой»нинг 1-«Строймеханизация» тресги ва уйсозлик комбинатининг ишда энг яхши кўрсаткичларга эришган, меҳнат ва механизмлар унумдорлигини кескин оширган коллективлари ҳам шундай мукофотга сазовор бўлдилар.

Тошкент шаҳар партия комитети, шаҳар Совети ижроия комитети, «Главташкентстрой» ҳамда Қурилиш ва бинокорлик материаллари саноати ишчилари касаба союзи республика Комитетининг кўчма Қизил байроғи билан пул мукофоти «Главмосстрой»нинг 179-қурилиш бошқармаси коллективига берилди. (ЎзТАГ).

САМИМИЙ МИННАТДОРЧИЛИК

Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 49 йиллиги муносабати билан Совет Иттифоқи меҳнаткашларидан, корхоналар, қурилишлар, колхозлар, совхозлар ва муассасаларнинг коллективларидан Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Совети номига жуда кўп телеграммалар ва хатлар келди.

Шунингдек, чет эллардаги коммунистик партиялар, ишчи ва миллий демократик партиялардан, ҳукуматлар, давлат ва сиёсий арбоблар ҳамда ижтимоий ташкилотлардан жуда кўп табрикномалар олинди.

Телеграмма ва хатларда байрам билан дўстона қутлаб, КПСС билан Совет ҳукуматининг ички ва ташқи сиёсатига юксак баҳо берилади. Чет эллик дўстларнинг табрикномаларида Совет Иттифоқи халқларига, Коммунистик партияга ва СССР ҳукуматига коммунистик қурилишда, жаҳон коммунистик ҳаракатининг бирлиги ва жипслигини марксизм-ленинизм, пролетар интернационализми негизида мустаҳкамлаш учун, ялпи тинчлик ва халқларнинг хавфсизлиги учун, империализм ва агрессияга қарши, демократия ва социал тараққиёт учун, коммунизм ғояларининг тантанаси учун курашда янгидан-янги муваффақиятлар тиланади.

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети совет халқига, КПССга ва СССР ҳукуматига йўллаган байрам қутловлари ва эзгу тилаклари учун барча совет меҳнаткашларига ва ташкилотларига, коммунистик, ишчи ва миллий демократик партияларга, ҳукуматларга, чет эл давлат ва сиёсий арбобларига, жамоат ташкилотларига ва айрим шахсларга чин кўнгилдан миннатдорчилик билдирадилар.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ | **СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ** | **СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ**

Янгиқўрғон районидаги Ленин номли колхознинг Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Абдулла Баҳромов бошлиқ бригадасида келгуси йил мўл ҳосилига пухта замин яратиляпти. Механизатор Абдулла Акбаров ғўзапояни карчовка қиляпти, Турсунпўлат Нажмиддинов эса ерни 33-35 сантиметр чуқурликда ҳайдаяпти. Суратда: бригадир Абдулла Баҳромов кузги шудгорнинг сифатини текшириб кўрмоқда.

Ш. Османов фотоси.

ИНТЕРНАЦИОНАЛИЗМ — БИЗНИНГ БАЙРОҒИМИЗ

ПРАВДА

Жаҳон ҳозирги замон революцион кучлари билан эски замон, капиталистик кучларнинг ўткир кураши белгиси остида яшамоқда. Жаҳон социализми тўхтовсиз ўсиб бораётганлиги, капиталистик мамлакатлардаги ишчилар синфининг революцион ҳаракати тўхтовсиз ўсиб бораётганлиги, миллий озодлик революциялари авж олаётганлиги жаҳон тараққиётининг ҳал қилувчи тенденцияси бўлиб турибди. Бироқ, бу тенденция халқаро империалистик реакция билан кун сайин бўлиб турган жангларда ўзига йўл топмоқда.

Турмушнинг бераётган таълими шуки революцион кучлар фронти нақадар яхлит бўлса, улар эришилган муваффақиятларни шу қадар муваффақиятли равишда мустаҳкамлаб кенгайтира берадилар, янгидан-янги позицияларни қўлга кирита берадилар. Халқаро коммунистик ҳаракат бутун демократик, антиимпериалистик фронтни жипслаштириш учун курашнинг олдинги сафида бормоқда. Бу шуни кўрсатадики, жаҳон коммунистлар армиясининг бирлиги учун кураш коммунистлардаги чинакам интернационализм ва ватанпарварликнинг, уларнинг марксча-ленинча етуклиги ва тарих олдидаги масъулиятни белгиловчи асосий мезони бўлиб қолмоқда.

Ишчилар синфининг энг тубли, энг ҳаётий манфаатлари муштараклиги, ишчилар синфи тарихий мақсадларининг муштараклиги пролетар интернационализмининг ўзида ифодаланади. Пролетар интернационализми принципининг ўзи халқаро ишчилар синфи пайдо бўлган пайтдан бошлаб, шу синф уюшган ҳаракатининг асосий принципи бўлиб қолди.

Социалистик мамлакатларнинг коммунистлари, барча меҳнаткашлари ўзлари бажараётган бунёдкорлик меҳнатининг натижалари билан қонуний равишда фахрланмоқдалар. Уларнинг фидокорона куч ва ғайрати туфайли жаҳон социалистик системаси — халқаро ишчилар синфининг ана шу энг катта ғалабаси — халқаро ривожланишнинг, жаҳон ижтимоий тараққиётининг тобора ҳал қилувчи фактори бўлиб қолмоқда. Социалистик мамлакатлар ўзлари кўрсатаётган ўрнакнинг кучи билан, социализмнинг капитализмга нисбатан афзаллигини амалда намойиш қилаётганликлари билан кўп миллионли халқ оммасини жанговар революцион байроқлар остига тўпламоқдалар.

Халқаро воқеаларнинг айниқса кейинги йиллардаги ривожланиши марксчи-ленинчиларни шундай бир муҳим хулосага олиб келди: социализм кучлари ўз қудратини муваффақиятли равишда мустаҳкамлаётган, улар жипс бўлиб ва келишиб ҳаракат қилаётган жойларда империализмнинг режалари муваффақиятсизликка учрай беради. Бунга — Европада рўй берган аҳвол яққол далилдир. Европада Варшава шартномасида қатнашувчи социалистик давлатларнинг уюшган, жипслашган фронти империализмнинг асосий кучларига қарама-қарши бўлиб турибди. Аксинча, империалист агрессорлар революцион сафлардаги бирлик заифланиб қолганлигига дуч келган жойларда тинчликка ва халқлар озодлигига хавф-хатар пайдо бўла беради.

Хитой Компартияси раҳбарларининг бузғунчилик йўли революцион бирлик ишига жиддий зарар етказмоқда. Лоақал бир масалада — қаҳрамон Вьетнамга ёрдам кўрсатиш масаласида биргаликда келишиб ҳаракат қилиш тўғрисида КПССнинг, бошқа коммунистик ва ишчи партияларнинг неча марталаб қилган таклифларини қабул қилишдан Хитой раҳбарлари бош тортганлиги империалистик агрессорга тобора дангал ёрдам бермоқда. Бу ҳол қардош партияларнинг қонуний ташвишини туғдиради.

Хитой раҳбарларининг партия ва давлат сиёсати тор миллатчилик мақсадларида тобора кўпроқ даражада бўйсундирилаётганлигига коммунистлар бепарво бўлиб қараб тура олмайдилар. Хитой раҳбарларининг бу йўли халқаро революцион ҳаракатнинг ривожланиши учун асло ҳал қилувчи аҳамиятга эга эмаслиги ўз-ўзидан маълум. Лекин Хитой раҳбарлари бирлик идеясининг ўзини нақадар дарғазаб бўлиб улоқтира берсалар, Совет Иттифоқига нисбатан, бошқа социалистик давлатларга ва уларнинг халқларига нисбатан Хитой мамлакатида душманликни авж олдиришга нақадар кўп интила берсалар, жаҳон социализмининг муштарак ишига шу қадар кўп зарар етказила беради, озодлик ҳаракатининг душманлари шу қадар кўп хурсанд бўла берадилар.

Хитой Компартияси раҳбарларининг бузғунчилик йўли синфий жанглар оловида чиниқиб синалган бирлик йўлига оғишмай амал қилаётган қардош партияларнинг тобора қаттиқ зарбасига учрамоқда. Қардош партияларнинг бу йўли — марксча-ленинча интернационал йўлдир. Чин революционерлар Лениннинг: маҳкам қўлни-қўлга бериб олға боринглар, деган васиятига ҳамиша амал қила берадилар.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси мана шундай сиёсий йўлдан оғишмай бормоқда ва ҳамиша шу йўлдан бораверади. Партиямизнинг бу ленинча йўлини КПСС XXIII съезди яна бир марта бутун куч билан уқтириб ўтди. Ўртоқ Л. И. Брежнев Болгария Коммунистик партиясининг IX съездида сўзлаган нутқида айтдики, «барча мамлакатларнинг ишчилар синфини жипслаштириш тўғрисида ва аввало ишчилар синфининг илғор отряди бўлган халқаро коммунистик ҳаракатни марксизм-ленинизмнинг синалган негизида жипслаштириш тўғрисида ғамхўрлик қилиш ҳозирги кунда энг муҳим вазифаларимизнинг биридир».

КПСС бошқа марксча-ленинча партиялар билан бирга халқаро коммунистик ҳаракатнинг жаҳон коммунистлари 1957 ва 1960 йиллардаги кенгашларда коллектив бўлиб ишлаб чиққан бош йўлини изчиллик билан ҳимоя қилиб келмоқда. Воқеаларнинг бутун бориши турмуш синовидан ўтган бу йўл коммунистларнинг янги муваффақиятлар қозонишларини таъминловчи тўғри йўл эканлигини таъкидламоқда.

Коммунистларнинг халқаро учрашувлари коммунистик ҳаракатни жипслаштиришнинг ҳозирги замон учун таъсирчан формаси эканлигини 1957 ва 1960 йиллардаги кенгашларнинг тажрибаси кўрсатди. Буни жаҳон миқёсида олиб борилаётган кескин ва хилма-хил кураш шароитида коммунистлар барча қардош партиялар ўртасида бирдамлик ва доимий ўртоқлик алоқалари бўлиши зарурлигини алоҳида куч билан ҳис қилаётган ҳозирги вақтда уқтириб ўтиш зарур. Бевосита алоқалар қилиб туриш, жаҳон тараққиётининг актуал масалаларини коллектив бўлиб муҳокама қилиш қардош партияларнинг бир-бирларини яхшироқ тушуниб олишларига, ўзларининг муштарак йўлларини, халқаро коммунистик ҳаракатнинг стратегияси ва тактикасини тўғри белгилаб олишларига ёрдам беради. Мана шундай коллектив бўлиб иш олиб бориш ҳозир муҳим зарурият бўлиб қолмоқда. Кейинги вақтларда бир қанча қардош партиялар, коммунистик ва ишчи партияларнинг янги халқаро кенгашини чақириш учун шарт-шароит етилмоқда, деган сўзни айтаётганликлари тасодифий эмас.

Барча революцион кучларнинг марксизм-ленинизм негизида, пролетар интернационализми принциплари асосида жипслашишга интилиши тобора мустаҳкамланмоқда. Социалистик мамлакатлар, жаҳон коммунистик ҳаракати пролетар интернационализми байроғи остида империализмга қарши олиб борилаётган курашда тарихий муваффақиятларга эришдилар. Коммунистлар марксизм-ленинизмнинг ғолиб байроғини баланд кўтариб, бирликни ва жипсликни кучайтириб, кенг меҳнаткашлар оммасини ўз атрофларида бирлаштириб, халқларнинг миллий ва социал озодлиги учун, тинчлик ва социализм учун курашда тағин ҳам кўпроқ улуғвор натижаларга эришадилар.

(22 ноябрдаги бош мақола).

ТУШ

ФЕЛЬЕТОН

Раис Машариф Раҳимов яхши ухлайди. Хуррак отмайди. Ағанамайди, нари-бери товушга уйғонавермайди. Баъзан туш ҳам кўради. Аксар вақтларда кўрган тушини одамларга айтмайди. Тўғри қилади, ҳожати ҳам йўқ-да. Лекин бу гал у жуда ғаройиб, бошқаларга кўриш муяссар бўлмаган туш кўрди.

— Ажабо, дунёда тушнинг бунақаси ҳам бўларкан. Сен тингла, мен гапирай,— деди у ва яқин улфатларидан бирига сўзлаб берди. Энди тушнинг қисқача тафсилоти билан сиз ҳам танишинг, ҳурматли газетхонлар... Раис думалоқ стол атрофидаги креслода ўтирган эмиш. Шундай қараса бир чол унга рўбарў турибди. Афти-башараси қорбобога ўхшайди. Чол сўрабди:

— Ўзлари ким бўладилар?

— Мен Машариф Раҳимов, яъни «Москва» колхозининг раисидирман. Ўзларидан сўрасак?

— Мен Қиш деб аталмиш фаслнинг хабарчисиман. Мана олинг, сизга совға-салом. — Чол пахталик гупписининг қўлтиғидан каллақанддек музни чиқариб раисга узатибди.

— Раҳмат,— дебди, раис сесканиб музни оларкан.— Сиз ҳали қишнинг вакилиман дедингиз а? Жуда соз, ваколатлари бўлса бир кичик шартнома тузишсак.

— Қанақа шартнома?— деб ажабланиб сўрабди чол.

Раис фикрини бир ерга жамлаб, илтижо қилибди:

— Сиз қишнинг ишончли вакили сифатида, мен эса колхоз правлениесининг ваколати билан ўзаро шартнома тузишсак. Томонларнинг розилиги билан қаттиқ совуқлар маълум муддатга кейинга сурилса. Қор ҳам ёғмасдан турса. Токи ер музламай, ариқ-зовурларни тозалаб, далаларни шудгорлаб олсак...

Шу пайт ташқарида алланима гумбирлаб кетибди.

— Ана эшитяпсизми, раис, қор бўрони билан қишнинг ўзи от қўйиб келяпти. Арзингизни ўзига айта қолинг,— дебди чол. Раис бирдан уйғониб қараса, қалин кўрпа тагида терлаб ётган экан.

Тушнинг мазмуни шу эди. Хўш, унинг таъбири қандай бўларкин?

Таъбирини айтсак, қуйидагича: Хива районидаги «Москва» колхозида йиғим-теримдан кейин бепарволик кайфияти юз берди. Ариқ-зовурларни тозалаш, ғўзапоя юлиш ва ерларни шудгорлаш ўзибўларчиликка ташланган. Ички суғориш тармоқларининг эндигина 40 проценти тозаланди. Бу ишда ҳар бригадада атиги 3-4 киши ишлаяпти, холос.

Шомурод Ҳайитбоев бошлиқ бригадада Жонпўлат ариғини тозалашда фақат 4 киши ишлаб турганини кўрдик. Табелчи Қутлимурод Отажонов иш бошида қўлини чўнтакка тиққанича савлат тўкиб турибди.

Бригада ерлари сув ичадиган Девонсолмани тозалаш ҳам кейинга сурилмоқда. Мадиёр Қурбонбоев бошлиқ бригада суғориш шохобчаларини тозалашга ҳануз киришмаган. Бригада ерларини ғўзапоядан тозалаш, гўнг тўплаш суръати суст.

Шу кунларда колхоз далаларида ишчи кучи кам. Правление раисидан тортиб бригада бошлиқлари ва айрим колхозчиларга қадар дам олиш кайфиятига берилганлар.

Шундай савол туғилади. Гектаридан қарийб 32 центнердан пахта берган колхознинг раҳбарларини юз-хотирсиз танқид қилиш ўринли бўлармикан? Бизнингча жуда ўринли бўлади. Боринг-ки, ҳосилдорлик 40 центнерга етса ҳам мағрурланишга, кибру ҳавога берилишга ҳеч кимнинг ҳаққи йўқ. Яна бир томони бор. Қўшни Охунбобоев номли колхоз «Москва» колхозига қараганда гектаридан 8 центнер, «Ленинград» колхози эса 4 центнер юқори ҳосил етиштирдилар. Ҳамсояларидан анча кейинда қолган «Москва» колхозининг раҳбарлари, биринчи навбатда правление раиси Машариф Раҳимов нега беғамликка берилиб кетдилар. Бундай қилишга ҳеч қандай асос йўқ-ку.

Раис бувамиз юқорида таърифланган тушни кўрмадим деб даъво қилишлари эҳтимолдан узоқ эмас. У шунақа тушни хо кўрсин-хо кўрмасин, уёғи майлига. Лекин қиш эшик қоқиб турганлиги, колхозда келгуси йил ҳосилига тайёргарлик ташвишли аҳволда эканлиги ҳақиқат. Демак, ҳар бир ишни ўз вақти соатида амалга ошириш керак.

Ф. ЗОҲИДОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ДЕҲҚОН БЎЛСАНГ ШУДГОР ҚИЛ!

Республика областларида кузги шудгорлашнинг бориши тўғрисида 1966 йил 24 ноябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи стун — областлар, иккинчи стун — бир кунда ҳайдалган ер, учинчи стун — мавсум бошидан буён.

Тошкент	4,4	53,4
Самарқанд	2,2	48,6
Сирдарё	3,6	36,7
Қашқадарё	4,4	35,2
Хоразм	4,1	31,4
Андижон	3,5	29,0
Бухоро	2,6	22,6
Фарғона	1,9	19,9
ҚҚ АССР	1,5	11,2
Сурхондарё	1,5	9,8
Республика бўйича:	3,0	32,8

ЗАФАР САТРЛАРИ

Улуғ Октябрнинг шонли 50 йиллиги ва В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини меҳнатда янги зафарлар билан нишонлаш учун курашаётган республика мебель ва ёғочсозлик саноати бошқармаси корхоналарининг коллективлари ажойиб муваффақиятга эришдилар. Беш йилликнинг биринчи йили ўн бир ойлик плани муддатидан илгари — 23 ноябрда ортиғи билан бажарилди.

Қутлуғ саналар шарафига олинган мажбуриятлар шараф билан бажарилмоқда. Мебелсозлар энди йиллик планни маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми бўйича 20 декабрга қадар адо этиш учун мусобақани кучайтириб юбордилар.

●

Пайариқ район чорвадорларининг партиямиз XXIII съезди ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети IV пленуми қарорларини амалга ошириш, чорва моллар маҳсулдорлигини кўпайтириш учун олиб бораётган кураши қувончли натижалар бермоқда. Улар давлатга 60.536 центнер сут сотиб, йиллик планни ошириб бажардилар.

Расмий хабарлар

А. Ҳ. АМИР Н. В. ПОДГОРНИЙ ҲУЗУРИДА БЎЛДИ

Совет ҳукуматининг меҳмони бўлиб, расмий визит билан СССРга келган Бирлашган Араб Республикасининг биринчи вице-президенти маршал Абдил Ҳаким Амир 23 ноябрда Кремлда СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний ҳузурида бўлди.

Н. В. Подгорний билан А. Ҳ. Амир ўртасида самимий, дўстона суҳбат бўлиб ўтди. (ТАСС).

А. Н. КОСИГИН АБДИЛ ҲАКИМ АМИР БИЛАН УЧРАШДИ

СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин 24 ноябрда Кремлда Бирлашган Араб Республикаси президентининг биринчи ўринбосари маршал Абдил Ҳаким Амир билан учрашди.

Учрашувда СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари К. Т. Мазуров ва Бирлашган Араб Республикасининг Совет Иттифоқидаги элчиси Муҳаммад Мурод Ғолиб қатнашдилар.

А. Н. Косигин ва Абдил Ҳаким Амир ҳар иккала томонни қизиқтираётган масалалар юзасидан самимий, дўстона суҳбатлашдилар. (ТАСС).

ГАРОЛЬД ВИЛЬСОН Г. И. ВОРОНОВНИ ҚАБУЛ ҚИЛДИ

ЛОНДОН, 24 ноябрь. (ТАСС). Англия Бош министри Гарольд Вильсон СССР Олий Советининг бу ерга келган делегацияси бошлиғи, РСФСР Министрлар Совети Раиси, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси Г. И. Вороновни кеча қабул қилди. Г. Вильсон билан Г. И. Воронов ўртасида дўстона суҳбат бўлиб ўтди.

МУКОФОТЛАР ТОПШИРИЛДИ

СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ё. С. Насриддинова 22 ноябрда Тошкентда Ўзбекистон халқ хўжалиги ва маданиятининг турли тармоқларидаги ходимлардан катта бир группасига СССР орден ва медалларини топширди.

Ё. С. Насриддинова илғор ходимларни чин кўнгилдан табриклади ва уларга меҳнатда янгидан-янги муваффақиятлар тилади.

(ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Республиканинг капитал қурилишидаги катта хизматлари учун, 50 ёшга тўлганлиги муносабати билан Ўзбекистон ССР Госплани раисининг ўринбосари Розалия Аркадьевна **Саркисова** Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармонига биноан Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланди.

ЦЕХ БОШЛИҒИ

Саноатимиз сардорлари

Фабрикамиз коллективи III кварталда ҳам ажойиб меҳнат зафарларини қўлга киритди. Бутуниттифоқ енгил саноат министрлиги корхоналари ўртасидаги социалистик мусобақада биринчи ўринни эгаллаб, кўчма Қизил Байроқни олишга муяссар бўлганлигимиз ҳам буни яққол кўрсатиб турибди.

Корхонамиз қўлга киритган ютуқларни ифода этувчи шу сатрларни ёзар эканман, биз билан елкама-елка туриб жон куйдириб ишлаётган, моддий бойликлар яратиш, зафарларимизни кўпайтириш йўлида куч ва билимини, маҳоратини аямай сарфлаётган жонкуяр кишилар, мутахассислар меҳнати ҳақида гапиргим келади.

Ёш инженер Дина Бектошева ана шундай тадбирли, тиниб-тинчимас мутахассислардан. Қўлга киритаётган ютуқларимизда, фабрикамиз маркаси шуҳратини оширишда унинг ҳам муносиб ҳиссаси бор.

1958 йилда Тошкент тўқимачилик институтини битирган бу ёш мутахассиснинг фаолияти жўшқин ва кўпқиррали. У ҳаётга йўлланма олиб, фабрикага ишга келганида корхона қурилиши ҳали давом этаётган эди. Тўқимачи инженер янги цехларга пойдевор қўйишдан тортиб, дастгоҳ ўрнатишгача бўлган жараёнларда ҳам ўзини кўрсатди. Корхона тўла ишга тушгач автоматчи бўлиб ишлади, мастерлик лавозимига кўтарилди.

Мана, 4 йилдирки, ўртоқ Д. Бектошева корхонанинг энг муҳим участкаларидан бири ҳисобланган саралаш цехида ишлаб келаётир. Чиқит ҳолига келган пиллалар мазкур цехда қайта ишланиб, хилма-хил маҳсулот олинадиган қимматбаҳо хом ашё ҳолига келтирилади. Эътироф этиш керакки, аввалари ана шу ишларни бажариш учун кўп вақт ва ишчи кучи талаб этиларди. Ёш, ишчан цех бошлиғининг ташаббускорлиги, янги технологияни ишлаб чиқаришга дадил жорий этиш йўлида амалга оширилган тадбирлар ишчиларнинг оғирини енгил қилди, меҳнат унумдорлигини оширишда муҳим омил бўлди. Эндиликда ана шу хил пиллани пиширишдан тортиб, ундаги «қўғирчоқ»ларни ажратиб олишгача бўлган барча ишларни механизмлар бажаряпти. Дарҳақиқат, «В А-7» маркали автоматнинг ишлаб чиқаришга жорий этилиши бир неча кишини бошқа участкаларга ўтказиш имконини берди.

Ёш мутахассис раҳбарлик қилаётган цехда кундалик топшириқни ошириб адо этмайдиган бирорта ҳам ишчи топилмайди десак, муболаға бўлмайди. Рихси Муҳаммадалиева, Исроил Нурмуҳаммедов, Турсуной Солиева сингари ўртоқлар цехнинг энг пешқадам, бир неча касб эгаси ҳисобланган ишчиларидир.

Қатъий интизом, юксак онглилик, бир-бирига ёрдам — цех коллективи аъзоларининг фазилати. 1962 йилдаёқ коммунистик меҳнат цехи номини олишга муяссар бўлган бу цех ишчилари ана шу юксак номга муносиб бўлиш учун меҳнатда ҳам, ўқишда ҳам, оилада ҳам, юриш-туришда ҳам ибрат кўрсатишяпти.

Шу ўринда цех бошлиғи, инженер опамиз ўртоқ Бектошеванинг ажойиб фазилатлари ҳақида яна икки оғиз гапириб ўтишни ўринли деб ҳисоблайман. Саралаш цехида чиқит пилла хом ашё ҳолига келгунича роппа-роса 9 та автомат ва механизмлардан ўтиши лозим. Кўриниб турибдики, бунга озмунча вақт ва меҳнат сарфланмайди. Шунинг учун ҳам ўртоқ Бектошева фабрика бош механиги ўртоқ П. А. Квасников билан мустаҳкам ҳамкорликда ана шу иш жараёнларини кескин қисқартириш имконини берадиган конвейер яратиш устида бош қотиряпти. Бунинг учун албатта, кўп куч ва меҳнат сарфланяпти. Ҳозир конвейер деталлари тайёрланди ҳисоб. Новаторлар меҳнати ҳадемай ўз самарасини беради.

Корхонамизда ўртоқ Бектошева сингари ишбилармон ва тадбиркор мутахассислар кўп. Уларнинг ташкилотчилиги ва ташаббускорликлари туфайли коллективимиз ўз олдидаги вазифани муваффақиятли бажаряпти, юзимиз ёруғ бўляпти.

С. ИСҲОҚОВА,
Тошкент пиллакашлик фабрикасининг автоматчиси.

Бошланғич партия ташкилоти — партиянинг асоси

ЮКСАЛИШ ТАШАББУСКОРЛАРИ

Пахта плани тўлган куни колхоз активлари правление идорасига тўпланишди. Даладаги ҳосилни тезроқ йиғиштириб олиш ва мажбуриятни жадал суръатлар билан бажариш масаласини муҳокама қиладиган йиғилиш ҳали бошланганча йўқ. Ёнма-ён ўтирган Хан Ден-мук билан Ҳамро Эргашев ҳол-аҳвол сўрашиб қолдилар:

— Неча центнер бўлади? — деди Хан мусобақадоши Ҳамро акага тикилиб.

— Элликдан ошса ошади, кам бўлмайди, — деб қўйди Ҳамро ака.

— Қойил, маррадан ҳам ошиб кетар экан-да!

— Бўлмасачи. Бу йил ёшим баравариda ҳосил етиштириш учун курашяпман.

Чорак асрдан бери бригадирлик қилиб келаётган коммунист Ҳамро Эргашев план тўлгандан кейин ҳам суръатни бўшаштирмади. Унинг бригадаси кунига уч процентдан пахта топшириб, колхоз правлениеси ва партия комитетининг кўчма Қизил байроғини сақлаб қолди. Улуғ айём — пахта байрами арафасида улкан зафар қучди. 66 гектар ернинг ҳар гектаридан 52 центнердан хирмон кўтарди.

Коммунист Хан Ден-мук ҳам бўш келмади. У, план бажарилган кундаги йиғилишда қилган ваъдаси устидан чиқди. 110 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 26 ўрнига 35 центнердан хирмон кўтариб, оз меҳнат ва маблағ сарфлаб кўп ҳамда арзон пахта етиштиришда мусобақадоши изидан борди. Колхозимиздаги 16 та пахтачилик бригадасининг 11 тасига коммунистлар бошчилик қиладилар. Самарқанд қишлоқ хўжалик институтини битириб чиққан агроном Бозор Норчаев бошлиқ 4-бригада планни ҳозирдаёқ бир ярим баравар адо этди. Коммунист Холмурод Маҳмудов, Бойтўра Кумаков, Абдулла Умаров, Аллаёр Бобоёров, Ширин Қаҳрамонов ўртоқлар бошлиқ бригадалар гектаридан 40-42 центнердан пахта топширдилар. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ҳамро Эргашев бошлиқ коллектив пахта тайёрлаш планини қарийб икки баравар бажарди.

Пахта байрамини колхоздаги ҳамма бригадалар социалистик мажбуриятларини тўла ва ошириб бажариш билан кутиб олишди. Шу кунгача хўжалигимиз 1800 гектар майдоннинг ҳар гектаридан пландаги 26,3 центнер ўрнига 37 центнердан пахта топширди, ёки йиллик пахта тайёрлаш планини 143 процент қилиб бажарди. Районда маррага биринчи бўлиб етган колхозимиз пахтакорлари ҳосилдорлик жиҳатидан ҳам энг илғор ўринни эгалладилар.

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ V ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

□ □

Биз пландаги пахтанинг ҳаммасини биринчи сортга топширдик. Шу туфайли пахтадан келадиган даромадимиз бултургидан ошиб кетди. Йил бошидан колхозчиларнинг ҳар иш кунига беш сўм 45 тийиндан аванс пул берилди. Бу йилги умумий даромадимиз уч миллион сўмдан ошади, ҳар иш кунига олти сўмдан тушишини тахминлаб турибмиз.

Беш йилликнинг биринчи йилини ана шундай юксак даражада якунлаётганимизга, мўл ҳосил ва кўп даромадни қўлга киритаётганимизга қудратли техника мададкор бўляпти. Уни бошқаришда колхоз коммунистлари ташаббускорлик кўрсатяптилар. Партия комитети ҳисобидаги 102 коммунистнинг кўпчилиги бевосита бригадаларда ишлайди. 11 бригадада партия ташкилоти тузилган. Механизаторлар орасида коммунистлар кўп. 1948 йилдан КПСС аъзоси Қурбон Орзиқулов механизаторларимизнинг фахри ҳисобланади. У, колхозда биринчи бўлиб тракторни бошқарган, ўзидек кўплаб моҳир механизаторлар етиштирган. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Қурбон Орзиқулов бултур пенсияга чиқди. Пенсионер Қурбон ака доим ёшларга маслаҳатлар беради, шогирдлари ёнида бўлади.

Даладаги ҳосилни йиғиштириб олишда механик-ҳайдовчиларимиз жасорат кўрсатдилар. Машинада пландаги 700 тонна ўрнига 1500 тоннадан кўпроқ пахта териб олинди. Республикада хизмат кўрсатган пахтакор Б. Кумаков, Ф. Эшназаров, Хан Ден-мук ўртоқлар бошлиқ бригадаларда ҳосилнинг кўп қисми машиналарда терилди.

Колхозчиларимиз фидокорона меҳнатлари туфайли фаровон ҳаёт кечирмоқдалар. 17 миллат вакиллари аҳил бўлиб ишлаётган колхозимизнинг барча қишлоқлари ёппасига электрлаштирилган, радиолашган. Кечаю-кундуз электр нури билан таъминланган 817 хонадонда радио карнайлари, 272 хонадонда телевизор ўрнатилган. Кейинги уч йил ичида 160 хўжалик янги типдаги қурилган уйларга кўчиб кирди. 17 колхозчида «Волга», кўплаб механизатор, сувчиларда «Москвич» енгил машиналари, мотоцикллар бор. Ҳамма бригадалараро йўлларга асфальт ётқизилган.

Колхозда иккита ўн йиллик, учта саккиз йиллик ва битта бошланғич мактаб бўлиб, улардаги ўқитувчиларнинг деярли ҳаммаси колхоздан етишиб чиққан. Ўқитувчиларнинг кўпи агитатор, лектор. 16 кишидан иборат «Билим» жамияти группасига мактаб директори коммунист Юсуф Султонов раҳбарлик қилади. Жамият аъзолари радиоузел орқали лекциялар ўқийдилар. Бригадаларда колхоз тузумининг ветеранлари Парда Бўронов, Равшан Сувонов, Худойберди Санақуловларнинг суҳбатлари уюштирилади. Коммунист ва комсомоллардан иборат 104 агитатор хонадонларга бириктиб қўйилган. Пахта йиғим-терими кунларида агитаторлар ва лекторлар томонидан 300 тадан ошиқ лекция, доклад ва суҳбатлар ўтказилди.

Колхозимизда маданий-маиший хизмат яхши йўлга қўйилган. Алоҳида ошхона, ҳаммом ишлаб турибди. Участкаларда сартарошхоналар мавжуд. Кийим ва пойафзал тикиш устахоналари очилган. Қишлоқларимиз худди шаҳарга ўхшаб боряпти.

Мана буларнинг ҳаммаси хўжалик партия ташкилоти, коммунистларнинг ташаббуси туфайли қўлга киритилмоқда. Шулар туфайли пахтакорнинг обрў-эътибори ошяпти, тўйига тўй уланяпти.

Н. ЖУМАБОЕВ,

Пастдарғом районидаги Карл Маркс номли колхоз партия комитетининг секретари.

СЎЗ — ОБУНАЧИЛАРГА

КЎЗГУ

Матбуотни ҳаёт кўзгуси деб тўғри айтишади. Ҳаётни тўғри ёритиш, халқчиллик, ҳаққонийлик матбуотимизга хос характерли хусусиятлардир. Шу боисдан газета ва журнал билан уйимизга худди нур киргандек бўлади. Газетанинг янги сонини қўлга олгач, шошиламиз, унга кўз югуртириб, мамлакат ва жаҳон янгиликларини тезроқ билгимиз келади. Шу билан бирга матбуотдан кўп нарса ўрганамиз.

Турмуш фаровонлашган сари қишлоқ меҳнаткашларининг маънавий эҳтиёжлари тобора ўсаётганлигини колхозимиз мисолида яққол кўриш мумкин. Қишлоғимизда газета ва журнал олмайдиган оила йўқ. 1967 йил учун 1670 киши 8 минг сўмлик ҳар хил нашрларга обуна бўлди. Оиламизни газетхонлар ва журналхонлар оиласи, деса бўлади. Рафиқам Жумагулдан тортиб ўғлимиз Қадамжонга қадар ҳаммамиз газета, журналларга обуна бўлганмиз. Мен «Совет Ўзбекистони», «Ёш ленинчи», «Хоразм ҳақиқати» газеталарига, «Партия турмуши», «Ўзбекистон коммунисти» журналларига обуна бўлдим. Рафиқам Жумагул «Саодат» ва «Муштум» журналларига, ўғлим Қадамжон «Ленин учқуни» газетасига ва «Гулхан» журналига обуна бўлишди.

Газета ва журналларни мунтазам ўқиб бориш кишининг билимини оширишга, халқаро ва мамлакат ҳақидаги воқеалардан хабардор бўлишига ёрдам бериб гина қолмай, янги ташаббус ва илғор тажрибаларни оммалаштиришда катта роль ўйнайди. Пахта усталарининг матбуотда ёритилган бой тажрибаларини амалда қўлланиб, бригадамизда пахтадан муттасил юқори ҳосил етиштирмоқдамиз.

Колхозчиларнинг моддий манфаатдорлиги тинмай ошиб бормоқда. Гарантияланган миқдорда ойлик иш ҳақи оляпмиз. Эндиликда маънавий бойликлардан ҳам кенг баҳраманд бўлиш, кўпроқ ўқиш ва билимимизни ошириш тўғрисида ўйламоғимиз керак. Газета ва журнал олмайдиган оила бўлмасин. Матбуотнинг ҳаққоний сўзлари, маслаҳатлари қалбимизга зиё бағишлаб, ҳар биримизни янги зафарларга руҳлантираверсин.

О. ҚЎШАЕВ,

Янгиариқ районидаги Охунбобоев номли колхознинг бригада бошлиғи.

БОШЛАНҒИЧ ПАРТИЯ ТАШКИЛОТЛАРИДА

ТАШАББУСКОРЛАР

Тошкентдаги 2-авторемонт заводида ажойиб коммунистлар ишлайди. Корхона партия ташкилоти уларнинг масъулиятини, ташаббускорлигини ошириш ҳақида кун сайин ғамхўрлик қилади. Бу ерда коммунистларнинг ҳар бир ташаббуси, таклиф ва мулоҳазаси дарҳол қўллаб-қувватланилади. Чунончи, коммунист Р. Розенберг автобуслар ремонтининг сифатини яхшилаш ҳақида фойдали таклиф билан партбюрога мурожаат қилди. Партия бюроси коммунистнинг таклифи заминида жуда муҳим нарса борлигини ҳисобга олиб, автобуслар ремонти ҳақидаги масалани коммунистлар йиғилишида муҳокама этишга қарор қилди. Йиғилишда қизғин фикр олишувлар бўлди, сўзга чиққан коммунистлар ремонтни яхшилаш юзасидан фойдали таклифлар, мулоҳазалар баён қилишди.

ЁШ КОММУНИСТЛАР МАКТАБИ

Қўқон шаҳар партия комитети қошида ташкил қилинган ёш коммунистлар мактабида машғулотлар пухта тайёргарлик билан ўтказилмоқда. Ўтган машғулотларда «КПСС XXIII съезди қарорлари ва коммунистларнинг вазифалари», «КПСС XXIII съезди ва партия Уставига киритилган ўзгартишлар», «Коммунистларнинг ҳуқуқ ва вазифалари» деган темалар юзасидан суҳбатлар ўтказилди.

ОММА ОРАСИДА

Янгийўл районидаги Фрунзе номли колхозда 30 дан ортиқ сиёсий ташкилотчи бор. Улар хонадонларда, аҳоли яшайдиган жойларда сиёсий-тарбиявий ишларни кучайтиришда хўжалик бошланғич партия ташкилотига катта ёрдам бермоқдалар. Партия ташкилоти сиёсий ташкилотчиларнинг ишига кун сайин раҳбарлик қилиб туради, уларнинг савиясини ошириш, кишилар билан алоқа қилиш маҳоратини кучайтириш ҳақида ғамхўрлик қилади. Яқинда бошланғич партия ташкилотининг йиғилишида сиёсий ташкилотчилар фаолиятини кучайтириш ҳақидаги масала кенг муҳокама қилинди.

ҚУН ТАРТИБИДА — ҚИШЛОҚ МАДАНИЯТИ

Карл Маркс номли колхоз қишлоғи ўзининг ажойиб чиройи, маданияти билан Пайариқ районида ўзига хос мавқега эга. Бунда колхоз партия ташкилоти, коммунистларининг роли беқиёс зўрдир. Колхоз коммунистлари яқинда ўзларининг умумий йиғилишида Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг IV пленуми қарорини амалга ошириш юзасидан батафсил гаплашиб олдилар. Йиғилиш қишлоқ маданиятини янада юксалтиришда коммунистларнинг масъулиятини ошириш ҳақида махсус қарор қабул қилди.

ТАШАББУС БУЛОҒИ ҚАЙНАСИН

Бухоро область партия комитетининг пленуми бўлиб ўтди. Унда КПСС XXIII съезди, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг V пленуми қарорлари асосида область бошланғич партия ташкилотларининг жанговарлик қобилиятини ошириш ҳақидаги масала муҳокама қилинди. Бу ҳақда область партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ Қ. Муртазоев доклад қилди. Докладчи ҳамда сўзга чиққан нотиқлар партиянинг асоси бўлган — бошланғич партия ташкилотларининг ишлаб чиқаришдаги, кишилар тарбиясидаги ролини янада ошириш, жанговарлик қобилиятини кучайтириш ҳақида бир қатор фойдали мулоҳазалар билдиришди. Пленум ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари ўртоқ Н. М. Матчонов қатнашди ва нутқ сўзлади. Пленумда муҳокама қилинган масалалар юзасидан конкрет қарор қабул қилинди.

Т. НАЗИРОВ,

«Совет Ўзбекистони» мухбири.

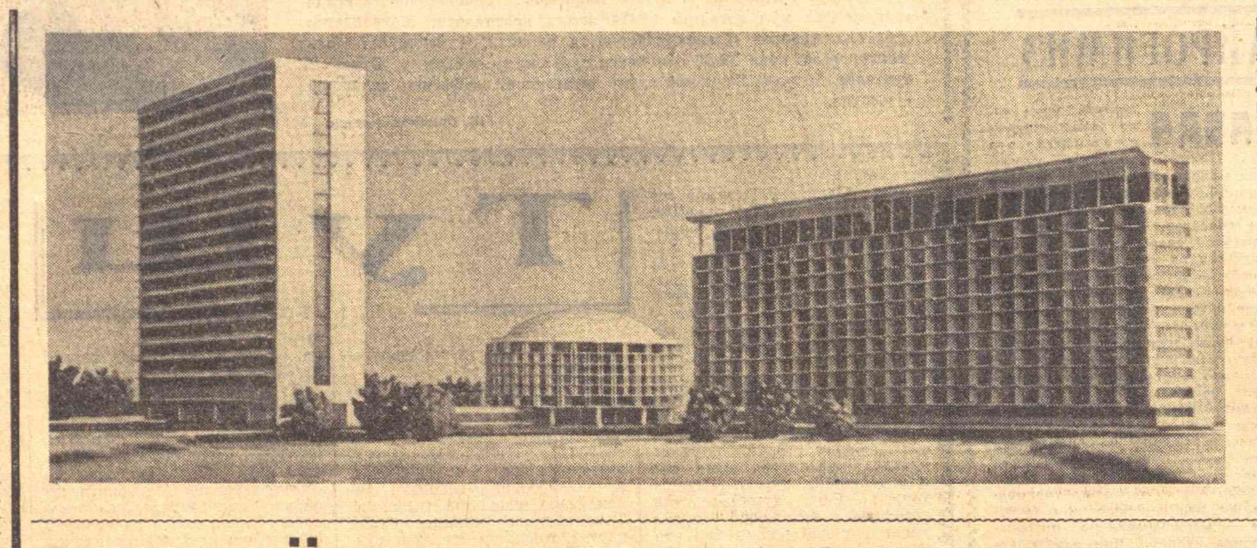

РЕСПУБЛИКАМИЗ пойтахти Тошкент кун сайин гўзаллашиб боряпти. Мардлик ва жасорат шаҳрида кўплаб маъмурий бинолар, муассасалар, илмий текшириш институтлари қад кўтаряпти. Сиз кўриб турган бу бино ҳали қурилганича йўқ, макети холос. Бино қурилиб бўлгач, бу ерга республика кардиология ва кўкрак хирургияси илмий текшириш институти жойлашади.

М. Султонов фотоси.

КИМЁГАРЛАР ОИЛАСИ

Биз Раҳим ака билан университет аудиторияларининг бирида учрашдик. Яқинда докторлик диссертациясини ёқлаганлиги билан табрикладик. Кейин Раҳим акадан ўзининг илмий ва педагогик фаолияти ҳақида сўзлаб беришни илтимос қилдик.

— Бажонидил, — дея гап бошлади олим. — Лекин аввало бир нарсани айтиб ўтмоқчиман. Илгарилари «қум йиғилиб тош бўлмас» деган қоида ҳаёт қонунига айланиб кетган эди. Агар камбағалдан хат танийдиган одам чиқиб қолса борми — бу жуда катта, етишиб бўлмайдиган орзу ҳисобланарди. Мана энди, бугунги кунга келиб, ғурур билан «тақдирини қўл билан яратур одам» деяпмиз. Бунинг маъноси шуки, халқимиз, шу жумладан ҳар биримиз ҳам Октябрь туфайлигина орзумизга эришдик. Отам инқилобдан олдин оддий косиб бўлганлар. Уларнинг турмуши эса ҳаммага маълум эди. Масалан, «Қутлуқ қон»даги Шоқосимни эсланг...

Чиндан ҳам Октябрь революцияси ҳаётимизни тубдан ўзгартириб юборди, унинг зиёси кирмаган биронта ҳам хонадон қолмади. Тилла ака ҳам Совет ҳокимияти ғалабасидан кейин колхозда ишлади, фарзандларини ўқитди. Ўтмишда эртаю-кеч қадди дол бўлиб юрган оддий устанинг фарзандлари эндиликда республика фанининг кўзга кўринган намояндаларидан ҳисобланади. Раҳим аканинг катта акаси Обид Содиқов — Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг президенти, академик, химия фанлари доктори, республикада химия фани ривожига улкан ҳисса қўшган киши; Карим Содиқов эса — фармацевтика институтининг доценти, химия фанлари кандидати. Раҳим аканинг ўзи бир неча йилдан бери В. И. Ленин номидаги Тошкент Давлат университетида ўқитувчилик қиляпти. У 1954 йилда республикамиздаги атоқли химик олим Ҳамдам Усмонов раҳбарлигида «Пахта чаноғидаги углеводлар таркибини нишонли атомлар ёрдамида текшириш» деган темада кандидатлик диссертациясини ёқлаган эди. Яқинда эса Тошкент Давлат университети илмий советида докторлик диссертациясини муваффақият билан ёқлади. Расмий оппонентлар — москвалик профессорлар А. Д. Абкин ва В. Л. Карпов ҳамда Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг ҳақиқий аъзоси К. С. Аҳмедовлар бу диссертацияга юқори баҳо бердилар.

Талантли олим Раҳим Тиллаев ўз устози Х. Усмонов билан биргаликда шу йил Японияда «Макромолекула кимёси» бўйича ўтказилган халқаро симпозиумда иштирок этди.

Олимнинг келгусидаги режалари ҳам катта. У ҳозир муҳим кимёвий масалалар устида иш олиб боряпти. Шуни айтиш керакки, илмий ишни педагогик фаолият билан қўшиб олиб бориш кишидан яна ҳам кўпроқ куч сарфлашни талаб этади. Шунинг учун ҳам Раҳим ака тиниб-тинчимайди, ҳар доим изланади, тер тўкади. «Ажойиб давримиз мени шундай даражага кўтарган экан, мен ҳам кичик бўлса-да ўз ишим, кашфиётим билан кишиларимизга бирор наф келтирай», деган ўй-хаёлда яшайди.

О. УСМОНОВ.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ»ДА БОСИЛГАНДАН КЕЙИН

«БУЛУНҒУРДА ЧОРВАЧИЛИК НЕГА ОҚСАЯПТИ?»

Булунғур район партия комитети хабар қилади:

«Совет Ўзбекистони» газетасининг шу йил 29 октябрь сонида босилган юқоридаги сарлавҳали танқидий мақола район партия комитетининг колхоз раислари, совхоз директорлари, бошланғич партия ташкилотларининг секретарлари, ферма мудирлари иштирокида ўтказилган бюро мажлисида муҳокама этилиб, келтирилган фактлар тўғри деб топилди. Чорвачиликни ривожлантириш, ем-хашак тайёрлашда сусткашликка йўл қўйгани учун «Ленин йўли», «Партия XXII съезди» колхозлари, «Красногвардейск», «Гулбулоқ» совхозлари раҳбарлари Абдусаломов, Бозоров, Жуманиёзов, Очиловларга қаттиқ партиявий чора кўрилди. «Ленин йўли» колхози ем-хашак тайёрлаш бригадасининг бошлиғи Умрзоқов вазифасидан четлатилди.

Чорва қишловига тайёргарлик кучайтириб юборилди. Чорва бинолари ремонт қилиняпти. Қишлов жойларга ем-хашак ташиляпти. Чўпон-чўлиқлар, уларнинг оила аъзолари учун иссиқ кийим-кечаклар тайёрланди. Чўпон-чўлиқларга ёрдам бериш учун отарларга коммунист ва комсомоллар юборилди.

Яқин кунларда давлатга чорва маҳсулотлари сотиш йиллик планлари барча турлари бўйича тўла ва ошириб бажарилади.

ТОШКЕНТДАГИ 15-касалхона Ўрта Осиё шифокорларининг тажриба алмашувчи илмий маркази ҳисобланади. Замонавий медицина аппаратлари билан ускуналанган бу касалхонада ишчан шифокорлар хизмат қилишади. Ана шундай шифокорлардан бири хирург Ўғилой Каримовадир. У 25 йилдан бери халқимиз саломатлигини ҳимоя қилади.

М. Нуриддинов фотоси.

Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги олдидан

ГУЛНОРАНИ ЭСЛАБ

Яков ГОРБУНОВ.

(ОЧЕРК)

□ □

Яков Григорьевич Горбунов 1919 йилдан КПСС аъзоси. Революцияга қадар Скобелевдаги босмахонада ишлаган. 1918—1920 йилларда Фарғона водийсида Совет ҳокимиятини ўрнатиш учун бўлган жангларда актив қатнашган. Граждан урушидан кейин Узбекистоннинг турли шаҳарларида партия, касаба союз, хўжалик ташкилотларида ишлаган. Марказий Ижроия Комитети Президиумининг аъзоси, Узбекистон Компартияси Марказий Комитети бюроси аъзолигига кандидат (1937 йилгача) бўлган. Беш марта Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан мукофотланган. Босмачиларга қарши актив курашганлиги учун орден ва фахрий ёрлиқлар олган.

Яков Горбунов ҳозир Иттифоқ аҳамиятига эга бўлган шахсий пенсионер.

* * *

ОСМОННИ қора булутлар қоплаган. Хаёлга чўмгандек жим хиёбоннинг ўнг томонида ям-яшил япроқларга бурканган чинорлар, чап томонда оқбадан дароз тераклар саф тортиб турибди. Уч қаватли бино (Фарғона генерал Губернаторининг собиқ резиденцияси) деразасидан хиёбонларга хира нур қуйилади.

Кенг зал. Қатор столлар. Бу ерда большевистик ташкилотларнинг раҳбарлари муҳим масалани муҳокама қилишяпти. Ҳамманинг хаёлида, миясида бир савол: нон топиш керак! Очлик кўча ва бозорларда кезиб юрибди, ишчи хонадонларига шарпадек кириб, хотинларни, гўдакларни ҳалок этмоқда, қоқ суяк панжалари билан меҳнаткашларнинг ёстиғини қуритмоқда. Ҳар хил ковакларда яшириниб ётган буржуа миллатчилари эса ғимирлаб қолишди. Улар рус оқ гвардиячилари билан оғиз-бурун ўпишиб, зулмни кучайтирмоқда, каллакесар босмачиларни гиж-гижлаб, қўзғолон, талончилик гулханига мой сепишяпти.

Очлик ва қашшоқлик кишилар тинкасини қуритган, гражданлар урушининг олови ҳали сўнмаган шу мушкул дамларда Ленин меҳнаткашлар йиғинларида, касаба союз мажлисларида иштирок этиб, нажот йўлини кўрсатарди:

«— Очликдан қутулишнинг йўли борми? — дерди Ленин. — Бор. Ишчилар бирлашсинлар. Ишчилар отрядлари тузиш, очлар, ялонғочларни уюштириш керак. Биз очларни ёрдамга чақирамиз...

Нон учун, савдогар ва қулоқларга қарши салб юришига отланинг...»*.

* * *

ТОНГ. Уфқ ёришиб, қуёш нурлари майин бармоқларини тоғ чўққиларига чўзди. Марғилон сойи қирғоғида ўтирардим. Атроф жим. Фақат сойнинг шовиллагани эшитилади. Ёрмозор қишлоғи ҳали уйқуда. Чакалакзор орти биров гулхан ёққандек қизарди. Кўзга кўринмас гулхан тобора алангаланиб, осмондаги булутларнинг этагини ҳам қизартирди.

Сойнинг нариги қирғоғидаги бедазорда беданалар «питпилдиқ»и бошланди. Чакалакзордаги дарахтлар орасидан қуёш бош кўтарди. Бутун мавжудот кулиб, чеҳраси очилиб, янги туғилган кунга салом беради:

— Салом қуёш, — шивирлайди япроқлар.

— Салом, янги кун, — сочларни силаб ўтади шабада.

— Салом, салом қуёш, — вижирлашади қушчалар.

Фарғона водийсидаги шаҳар, қишлоқларда очлик. Босмачилар, душман ишчи ва деҳқонлар давлатини очлик, зулм билан бўғиб ташламоқчи бўлишди. Лекин қорин очлиги руҳий очлик олдида ҳеч нарса эмас. Кўкрагига озодлик, эрк шабадаси теккан инсонни ҳеч бир тўсиқ йўлдан қайтаролмайди. Партия чақириғига жавобан завод, фабрикаларнинг ишчилари озиқ-овқат отрядлари туза бошладилар. Ёрмозордаги тери заводининг ишчиларидан ташкил топган шундай отрядлардан бирига мен бошлиқ этиб тайинландим.

* * *

ЁРМОЗОР-Скобелов шаҳри атрофида жойлашган қишлоқ. Хушҳаво, манзараси чиройли. Лекин ҳозир дам олгани, сеҳргар табиат манзараларини томоша қилиш учун бу ерга ҳеч ким бормайди. Ҳамманинг ўзига яраша ташвиши бор.

Ёрмозор тери заводи. Кўкка бўй чўзган трубалар. Завод гудоги чинқириб, ишчиларни митингга чорлайди. Ўн минутлик нутқ: «Фарғона водийси меҳнаткашларини очликдан қутқариш — шу оч, ялонғоч ишчиларнинг ўз қўлида. Нажоткорлар Сизларнинг ўзингизсиз. Бойлар, қулоқлар ғаллани яшириб, кўмиб, хотинларимизни, болаларимизни очлик қўли билан бўғиб ўлдиряптилар. Уларнинг қўлидаги ортиқча ғаллани тортиб олиб, шаҳар, қишлоқларнинг меҳнаткашларига берамиз!».

Секретарь столи ёнига ўзбек, тожик ишчилари бирин-кетин тизилиб боришади:

— Мени ёзинг.

— Мени ҳам.

Фарғона водийсида биринчи озиқ-овқат ҳарбий отряди шундай туғилди.

* * *

ПОЕЗД Федченко станциясига яқинлашганда секин юра бошлади. Вагонлар эшиги очилиб, отряд аъзолари пастга сакрай бошладилар. Сўнг паровоз пишиллаб, мўрисидан халқа-халқа тутун чиқариб, яна олисларга шошиб кетди.

Отряд тупроқ кўчадан саф тортиб борарди. Олдинда командир. Унинг орқасидан қора соқолли, телпак кийган киши бир оёғи оқсаброқ борарди. Бу — тери заводининг ишчиси Мақсум ака эди. Йўлнинг икки томонида оқжўхори, макка ўсиб ётибди. Қоринлари оч ишчилар жўхори шодаларига қараб, ютинадилар.

Узоқда боғлар, уйлар кўрина бошлади. Бу Марҳамат қишлоғи. Отряд бир оз дам олгач, отларга миндик. Эскиновқатга боришимиз керак. Марҳаматлик камбағал Колотилов отрядга йўл кўрсатувчи бўлди. Отлар бир меъёрда қадам босади. Солдатлар сергак. Босмачилар атрофда изғишиб юришибди, кутилмаганда йўлни кесиб чиқиши мумкин-да!

Шаҳар олис-олисларда қолиб кетди. Йўл кўтарилиб, тоққа яқинлашмоқда. Атрофда ям-яшил қирлар. Ҳар-ер ҳар ерда лолақизғалдоқлар ғуж-ғуж бўлиб ўсган. Қуёш нурида ял-ял ёнади. Ана, кўмкўк дарахтзор кўриняпти олдинда. Эскиновқатга яқинлашиб қолган эдик. Атрофи тоғлар билан ўралган Эскиновқат гуллар билан безаниб турарди. Руҳи кўтарилган солдатлар қишлоқ кўчасига кириш билан ашула айта бошладилар. Уйларнинг дарчалари, дарвозалар аста-секин очилиб, новқатликлар отлиқларга қарай бошладилар. Бизнинг кимлигимиз уларни қизиқтирарди:

— Кимлар экан, босмачилармиi?

— Ёки тўртинчилармикин? (Скобелев шаҳрида бўлган сайловда большевиклар тўртинчи рўйхат бўйича ўтишган эди).

Чиндан ҳам ташқи кўринишимиз босмачилардан унча фарқ қилмасди. Эгнимизда яктак, бошда дўппи, қўлимизда ҳар хил калибрдаги қурол-аслаҳа. Бозор ёнидаги майдончада отлардан тушдик. Кўчада биров йўқ. Мақсум ака икки йигит билан отрядга жой ахтариб кетди. Отряд қишлоқ бойининг баланд девор билан ўралган қўрғонига жойлашди.

Дарвозадан узун бўйли, қотма, қизғиш эчки соқолли киши кириб келди:

— Хуш кўрдик. Хуш келибсизлар, — у икки қўлини кўксига қўйиб, таъзим қилди. Шундан сўнг пичан, арпа келтиришди. Ҳовли ўртасидаги ўчоққа катта қозон осиб, шўрва қайнатишди. Бир неча кун давом этган очликдан кейин тўйиб овқатландик.

Тушга яқин бозор ёнидаги майдончада Эскиновқат аҳолиси йиғилди. Уларга командир мурожаат этди:

— Биродарлар! Шаҳар аҳли очликдан ночор аҳволга тушиб қолди. Мадаминбек, Кўршермат, Холхўжа каллакесар — безорилари ғаллани талаб кетяпти. Сиз деҳқонларнинг бахти учун қон тўкаётган Шўро ҳукуматининг одамлари очликдан ўляпти. Бойлардан, қулоқлардан ғаллани тортиб олиб, йўқсилларга тарқатиш керак. Бу ишни Сизларнинг кўмакларингизсиз бажариб бўлмайди.

Оғзига талқон солиб олгандек ҳамма жим. Бутун қишлоқ сукутда. Командирга қулоқ тутиб турган кишилар ҳозир нима ҳақда ўйлашаётганини ҳам билиб бўлмайди. Мақсум ака тайинлаган тўрт-беш кишидан бошқа ҳамма уй-уйига тарқалиб кетишди. Отрядга қўрққанидан эмас, чин юракдан ёрдам бермоқчи бўлган кишиларнинг биринчи мажлиси ўтказилди. Рўйхат тузилиб, кишилар танланди. Режалар белгиланди. Ортиқча ғалласи бор бойларга чақириқ қоғозлари юборилди.

Отряднинг омборига дастлабки центнер буғдой, арпа келтирила бошлади. Қизилқия кони ишчилари, Скобелев шаҳри аҳолиси Эскиновқат мададидан баҳраманд бўла бошлади.

* * *

ҒАЛЛА! Дон! Унинг ҳар бир ҳовучи кураш билан, жанг билан олинарди. Қулоқлар тунда йўл пойлаб, ўқ узишади. Товуш чиқариш хавфли бўлса ханжар билан иш битказишади. Қишлоқда Совет ҳокимиятининг мустаҳкам таянчини вужудга келтириш зарур бўлиб қолди. Фарғона водийсида биринчи бўлиб Эскиновқатда камбағаллар комитети тузилди.

* * *

ОҚШОМ. Қуёш уфққа ёнбошлади. Осмондаги булутларнинг этаги қизарди. Камбағаллар комитетининг раиси шафаққа ўйчан тикилиб турибди. Паст бўйли, қотма. Рангпар юзларида қора ўткир кўзлари чақнайди. Кўринишдан жаҳлдор, бераҳм одамга ўхшайди-ю мулойим товуши унинг кўнгилчанлигини ошкор этади.

— Фатхулла ака, ҳамма келиб бўлди, очинг мажлисни энди, — деди камбағаллар комитети аъзоларидан бири. Мажлис қизғин ўтди. Қўшимча рўйхатлар тузилиб, бой, қулоқларнинг яширган ғалласи ҳам ҳисобга олинди.

Кишилар хонадан чиқишганда ёмғир шивалаб ёғаётган эди. Япроқлар бир-бирининг қулоғига ниманидир шипшийди. Фатхулла ака уйига шошилди.

Ҳовлида уни Гулнора сабрсизлик билан кутиб турарди. Бўсағага қадам қўйиши билан югуриб пешвоз чиқди:

— Дада, бунча ҳаяллаб қолдингиз?

— Ҳа, мажлис ўтказдик.

Она меҳрига тўймай ўсган Гулнора отасига суяниб қолган. У овқат қилади, кир ювади, кийимлар тикади, отасининг кўнглини овлашга интилади, Фатхулла ака қизининг мўмин-қобил, меҳрибонлигидан хурсанд.

— Дада, — сўради уйга киришганда Гулнора отасидан, — ҳар тун кимлар милтиқ отишади?

— Ишинг бўлмасин эркакларнинг ишига. Қизнинг вазифаси — ота-онага меҳрибон бўлиш. Қуёш ботиши билан жойга кириб, тун шовқинларидан қулоқни бекитиб ётиш.

— Кеча тонгда қўшнимизникидан, дод товуши эшитилувди.

— Қўй қизим, ишинг бўлмасин. Юрт нотинчроқ, — Фатхулла ака кўрпачага ёнбошлаб, мудради.

* * *

КОМИТЕТНИНГ иши анча юришиб кетди. Ғалла Скобелев ишчиларининг хонадонига етиб бориб, қалбларда умид учқунини алангалатди. Бунда «озиқ-овқатчилар»нинг, уларнинг бошлиғи Фатхулла аканинг хизмати катта, албатта.

Қишлоқда ҳар хил миш-мишлар тарқалди: камбағаллар комитетининг раиси Фатхулла ака «тўртинчи»ларга сотилибди. Урф-одатларимизни оёқ ости қилибди, динсиз!

---

*). Елизавета Драбкинанинг «Қора нон» китобидан.

ҚИШЛОҚЛАРИМИЗ ОБОД БЎЛСИН!

ЙЎЛЛАР РАВОН — МАНЗИЛ ЯҚИН

Кейинги йилларда Самарқанд областида йўл қурилишига алоҳида эътибор берилмоқда. Колхоз ва совхозлар, районлараро текис ва равон йўллар барпо этилди. Мустаҳкам кўприклар қурилди. Ўтган икки йил ичидаёқ 672 километр йўл қурилди.

— Беш йилликнинг биринчи йилида, — деди Самарқанд область автомобиль ва тош йўллар бошқармасининг бошлиғи Холмурод Тошкенбоев, — 425 километр масофадаги йўлда қаттиқ қатлам ҳосил қилиш, жумладан, 28 километр йўлни асфальтлаш планлаштирилган. Бу вазифани тезроқ бажариш мақсадида колхозчилар ва совхоз ишчилари катта тадбирларни амалга оширдилар. Қиш кунлари зарбдор ойликлар ўтказилиб, кўп ишлар бажарилди. Оз меҳнат ва маблағ сарфланиб, янги, обод йўллар очилди. Бу соҳада Хатирчи, Нарпай, Пастдарғом, Самарқанд, Булунғур, Пайариқ район партия ва совет ташкилотлари, колхозлар ва совхозлар, айниқса ташаббус кўрсатдилар.

Областда йўл қурилиши умумхалқ ишига айланди. Зарбдор уч ойликда текисланган, шағал ётқизилган йўлларга кунлар исиши билан асфальт ётқизиш бошланди. Каттақўрғон ва Жомбойдаги асфальт-бетон қоришма заводлари унумли ишлаб, зарур материалларни пешма-пеш етказди, ҳамма участкаларда ишнинг нормал боришини таъминлаб турди. Натижада йиллик йўл қурилиши юзасидан олинган мажбурият шараф билан бажарилди. Область йўл қурувчилари йиллик мажбуриятни Улуғ Октябрь 49 йиллиги арафасида, муддатидан олдин бажардилар.

Шу кунларда областдаги 4 та йўл қурилиш бошқармаси, учта йўл-эксплуатация участкаси ва 4 та колхозлараро йўл қурилиши совети, турли хил материаллар етказиб бераётган икки заводда иш қизғин давом этяпти. Бу бошқарма ва участкаларнинг коллективлари йил охиригача яна 25 километрли янги, равон йўл барпо этиш учун курашмоқдалар.

Л. ЭРГАШЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Ўзбекистон трактор-йиғув заводида ойига 1600 тадан трактор тайёрланаётир. Сиз бу суратда заводнинг старший назоратчи мастери А. Маъруфов ва техника бўлими контролёри Л. Отченко ўртоқларни кўриб турибсиз. Улар жойларга юборишга ҳозирлаб қўйилган янги тракторларни кўздан кечиришаётир.

В. Сироткин фотоси.

Матеке Жуманазаров

Шахсий пенсионер, Қорақалпоғистон АССР Олий Совети Президиумининг собиқ Раиси — Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари Матеке Жуманазаров узоқ давом этган оғир касалликдан кейин вафот этди.

Матеке Жуманазаров 1906 йилда Қорақалпоғистон АССРнинг Кегайли районидаги Тангали қишлоғида камбағал деҳқон оиласида туғилди. 11 ёшидан бойларнинг эшигида батраклик, чўпонлик қилди, деҳқончилик билан шуғулланди, 1929 йилдан 1931 йилгача Тўрткўлдаги Совет — партия ходимлари мактабида ўқиди.

Матеке Жуманазаров 1931 йилда Коммунистик партия сафига кирди. У ўша йилдан бери раҳбарлик лавозимларида эди: район матлубот союзининг раиси, район молия бўлимининг мудири, Қорақалпоғистон АССР Кегайли район ижроия комитети раисининг ўринбосари ва раиси бўлиб ишлади. У 1939 йилда автоном республика молия халқ комиссарининг ўринбосари қилиб тайинланди. 1940 йилдан 1942 йилгача Қорақалпоғистон область партия комитети аппаратида ишлади.

1942 йилда Матеке Жуманазаров Қорақалпоғистон АССР Олий Совети Президиумининг Раиси — Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари қилиб сайланди. 1955 йилда республика партия мактабига ўқишга юборилди. 1956 йилда Матеке Жуманазаров яна Қорақалпоғистон АССР Олий Совети Президиумининг Раиси — Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари қилиб сайланади. У ана шу лавозимларда 1960 йилгача ишлади.

Матеке Жуманазаров катта амалий тажрибага ва яхши ташкилотчилик қобилиятига эга эди. Партия уни қандай иш участкасига юборса у ўша ерда ўз бурчини ҳалол ва виждонан бажариб келди.

Ҳукуматимиз Матеке Жуманазаровнинг меҳнат ва хизматларига юксак баҳо берди: у Ленин ордени, Меҳнат Қизил Байроқ ордени, Қизил Юлдуз ва «Ҳурмат белгиси» орденлари билан мукофотланди. У бир неча марта Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетига аъзо, СССР, Ўзбекистон ССР ва Қорақалпоғистон АССР Олий Советларининг депутати қилиб сайланди.

Матеке Жуманазаров партиянинг содиқ фарзанди, принципиал ва ғоявий жиҳатдан эътиқодли коммунист, камтар, меҳрибон инсон эди. У халқнинг муносиб иззат-ҳурматига ва жуда катта меҳри муҳаббатини қозонган эди. Унинг нурлоқ хотираси қалбларимизда ҳамиша сақланиб қолади.

Ш. Р. РАШИДОВ, Ё. С. НАСРИДДИНОВА, Р. Қ. ҚУРБОНОВ, В. Г. ЛОМОНОСОВ, И. Г. АНИСИМКИН, Н. Г. ЛЯШЧЕНКО, Н. М. МАТЧОНОВ, М. М. МУСАХОНОВ, Р. Н. НИШОНОВ, М. А. АБДУРАЗЗОҚОВ, С. Р. РАСУЛОВ, М. Т. ТУРСУНОВ, А. С. АБДАЛИН, С. О. АЗИМОВ, Е. АЙТМУРОТОВ, Г. А. ГАБРИЕЛЬЯНЦ, Д. ЕШИМБЕТОВ, С. К. ЗИЕДУЛЛАЕВ, Қ. КАМОЛОВ, М. З. МИРЗААХМЕДОВ, Б. А. НОВИЦКИЙ, О. С. СОДИҚОВ, Р. С. САХИБОЕВ, А. Р. ХУЖАЕВ.

АҲИЛ ОИЛАЛАР ДАВРАСИДА

ОНА ҲИММАТИ

Баҳор нафасини ташувчи тонг шамоли онанинг юзини майин силаб-сийпар, сочларини тортқилаб ўйнарди.

Майсаларда тунги шудрингдан қолган исирғалар қуёш нурида марвариддек тобланиб ялтиллайди. Ариқдаги зилол сувнинг тошдан-тошга шилдир-шилдир сакраб оқиши шўх қизлар кулгисини эслатади. Узоқ-узоқларда қорли тоғлар кўзга элас-элас ташланади.

Бойна опа табиатнинг бу ажойиб манзарасига бир зум суқланиб боқиб қолди. Кейин нонушта тайёрлашга киришди. Бир оздан сўнг она болаларини уйғотди. Кечаси билан роҳат қилиб дам олган ўғил-қизлари ҳовлига чиқишди-да, юз қўлларини ювиша бошлади.

Бу кўркам бино, чиройли ҳовли Зомин районидаги Боғишамол қишлоғига кираверишда, анҳорнинг чап томонида жойлашган. Бойна опа ҳар куни ўғил ва қизлари Зиннат, Мамлакат ва Қимматларни ювиб-тараб, мактаб кучоғига жўнатади.

Улар мактабдан қайтгач, кундалик дафтарларини текширади, дарс тайёрлашини кузатиб боради. Саидмурод, Иқбол, Худойберди оиланинг жажжи, кенжатой фарзандлари. Она доим улар атрофида парвона.

Бойна опа Бурҳонованинг умр йўлдоши Тангир ака 54 ёшга кирди. У кишн 1-«Зомин» совхози экономикасини кўтаришга муносиб ҳисса қўшаётганларнинг бири.

Бойна опа болаларини тарбиялаб вояга етказиш учун қанчалик хизмат қилган, кечаларни бедор ўтказган бўлса энди катта фарзандлари у кишига шунчалик хизмат қилаётир, ардоқлаётир.

— Мен бахтиёрман, — дейди Бойна опа, — болаларимнинг тарбияси учун давлат етарли маош бераётир. Партия, ҳукуматимизнинг барча оналар қатори менга ҳам катта ғамхўрлик кўрсатаётганлигидан беҳад хурсандман.

Яқинда Бойна опалар оиласида қувончли воқеа юз берди. Қўлида газета кўтариб, эшик қоқиб келган почтальон ўн бир фарзандли Бойна опанинг «Қаҳрамон она» унвони билан мукофотланганини хабар қилди.

Шодлиги тўлиб-тошган Бойна опа 50 ёшга кириб қолганига қарамай, совхоз идорасига иш сўраб келди. Совхоз раҳбарлари унга, яхшилаб дам олинг, деб маслаҳат берса-да, сўзидан қайтара олмадилар. Бойна опага уч қути пилла уруғи ажратиб беришди. Бойна опа қуртларни меҳр билан парвариш қила бошлади. Иштиёқ билан қуртларга барг солади, хона иссиқлигини нормаллаштиради, хуллас қўли-қўлига тегмайди.

Сал қўли бўшади дегунча жажжи ўғил-қизчаларини овутади, овунади. Унга ҳамиша фарзандлари ишда ёрдам бериб турди. Ҳар қути уруғдан 55 ўрнига 70 килограммдан аъло навли пилла топширди. Пиллани топширган она яна иш сиз зерика бошлади. Совхоз раҳбарлари Бойна опага инкубатордан чиққан мингта жўжани парвариш қилиш учун беришди. Суяги меҳнатда қотган она жўжаларни яхши парвариш қила бошлади. Ҳозир ана шу жўжалар гўштга топширилмоқда.

Бойна опа ҳозир 50 ёшга қадам қўйди, шундай бўлсада у ҳали бели бақувват, ишламаса туролмайди.

Бердимурод оиланинг тўнғич фарзанди. Обручеводаги автобазада ишлайди. Обручеводаги қурилиш материаллари базасидан чўлда барпо этилаётган шаҳарчалар томон ёғоч-тахта ортган автомашиналар тинимсиз қатнаб туради. Бу машиналарнинг бирини Бердимурод бошқаради. У кунлик юк ташиш нормасини 200 процентдан бажариб келаётир.

Бойна опанинг иккинчи ўғли Саидмурод район милиция бошқармасининг ходими. Район атрофидаги совхозларда жамоат тартибини сақлашда, ҳар хил безориларга қарши курашда жонбозлик кўрсатаётир. Унинг укаси Маматмурод эса Тошкентдаги ҳунар мактабини битириб, Янгиердаги Титов номли 6-совхозда прораб бўлиб ишламоқда.

Бойна опанинг Малика, Маъфират исмли қизлари ҳам совхозда баракали меҳнат қилаётирлар.

Бойна опа билан унинг умр йўлдоши Тангир ака меҳнат завқини суриш билан бирга ўз фарзандларининг ҳам роҳатини кўрмоқдалар.

Уларнинг фарзандлари турли касбда ва турли жойда ишласада, кечқурун дастурхон атрофида суҳбат қуришади. Бу бахтли оила ҳамиша аҳил, тотув яшайди. Бошқалар ҳам уларнинг турмушига ҳавас қилади.

А. НОРБОЕВ,
У. ҚОРАЖОНОВ,
Зомин район «Шарқ тонги» газета редакцияси ходимлари.

ҚАЛБ СЎЗЛАРИ

ХАТЛАРГА ОБЗОР

Редакциямизга республикамиз меҳнаткашларининг хўжалик ва маданий қурилишда қўлга киритаётган муваффақиятларини тараннум этувчи мактублар кўплаб келиб турибди. Мана бу хатлар эса коммунизм «ёш авлодини меҳр билан илм чашмасидан баҳраманд этаётган оташ-қалб ўқитувчилар, ширин сўзлари билан беморларнинг дардига малҳам бўлаётган шифокорлар, аҳолига намунали хизмат кўрсатаётган маданият муассасалари ходимлари ҳақидадир.

— Шаҳар кутубхонаси ишчи, хизматчи ва ўқувчиларнинг мириқиб дам оладиган жойига айланган, — деб ёзади Қўқон шаҳридан К. Зоидов. — 31 йилдан бери бу ерда ишлаётган З. Алямова ҳамиша китобхонларнинг талабларини ҳисобга олади. Бу ерда китобхонлар конференцияси, донгдор кишилар билан учрашувлар, суҳбатлар тез-тез бўлиб туради.

Ёш авлодни коммунизмнинг актив қурувчилари қилиб тарбиялашда ўқитувчиларимизнинг хизмати бениҳоя катта. Редакцияга келаётган хатларнинг аксариятида мактаб ўқитувчиларининг мана шу олижаноб иши мадҳ этилади. Чунончи, Ҳазорасп районидаги «Қизил Шарқ» мактабининг ўқитувчиси С. Қутлимуродов, Камаши районидаги 8-мактабнинг бошланғич синф ўқитувчиси А. Фармоновлар ҳақида Ш. Исмоилов ва Ш. Ашуровлар қалб мактубларини ёзиб юборишган.

Беморни фақат дори-дармон билан эмас, балки ширин сўзлари билан ҳам даволаётган врачларга миннатдорчилик билдирилган хатлар ҳам кўп.

— Мени 15-шаҳар касалхонасига келтиришганда аҳволим жуда оғир эди, — деб ёзади тошкентлик Ҳ. Неъматова. — Лекин касалхонанинг меҳрибон шифокори профессор А. Раҳимжонов ҳаётимни сақлаб қолди. Соғайиб, уйимга, фарзандларим ёнига қайтдим.

Сирдарё район санаторийсининг бош врачи Ё. Сиддиқов, Самарқанд шаҳар касалхонасининг хирурги М. Камолов, Пайариқ район, Киров номли совхознинг фельдшери А. Абдураҳмонов, Тошкент шаҳридаги 17-касалхонанинг бош врачи Х. Абдуллаев сингари камтарин шифокорлар ҳақида М. Каттабеков, А. Алибоев, Қ. Азимов, Х. Абдикарова, А. Қорашеровлар ёзиб юборишган.

Ҳамма ерда ҳам врачлар халққа намунали хизмат кўрсатяптими? Афсуски, йўқ. Қашқадарёлик газетхон Х. Жалиловнинг «Врачсиз касалхона» сарлавҳали материали фикримизнинг далили бўла олади. У шундай деб ёзади:

— Бундан тўрт йил аввал Шаҳрисабз районидаги Киров номли колхозда касалхона очилган эди. Аммо касалхонада бир фельдшер ва уч ҳамшира ишлайди. Оғир касалларни даволашда ёки беморга диагноз қўйишда чалкашликларга йўл қўйиляпти.

Тошкентлик Х. Содиқовнинг редакцияга юборган хатида Чилонзор районидаги Кичик Қозиробод кўчасида истиқомат қилувчиларга яхши медицина хизмати кўрсатилмаётганлиги танқид қилинади.

Шунингдек, Г. Каримова, С. Аминов (Сурхондарё), А. Шоназаров (Самарқанд), С. Бозоров, Б. Жабборов (Қашқадарё), Д. Едгоров (Фарғона), З. Жабборова, С. Сайдалиев, Ш. Ражабов (Тошкент) ўртоқларнинг хатларида ҳам меҳнаткашларга маданий-маиший хизмат кўрсатишдаги ютуқ ва камчиликлар тилга олинади.

Кегайли районидаги «Советская Каракалпакия» колхози давлатга 900 тоннадан ортиқ шоли сотиб, планни муваффақиятли адо этди. Колхоз аъзолари планга қўшимча шоли топширишни давом эттирмоқдалар. Суратда: (чапдан), бригада бошлиғи Ким Хо Сун ва звено бошлиғи Василий Югай ўртоқлар шолизорда.

А. Ходаков фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

БИЗНИНГ АХБОРОТ

СЛЁТ ҚАТНАШЧИЛАРИ МОСКВАДА

Яқинда Тошкентда бўлиб ўтган республика ёш пахтакор-механизаторларининг слёти қатнашчилари, ўз кенгашлари тугагандан сўнг махсус «Ўзбекистон» поездида мамлакатимиз пойтахти Москвага йўл олган эдилар. Кеча кечқурун 450 дан ортиқ слёт қатнашчилари тушган поезд бу ерга етиб келди.

Ўзбекистонлик механизаторларни Москва шаҳар комсомол комитети ва пойтахт жамоатчилиги тантанали кутиб олдилар. Ёш пахтакорлар Ватанимиз пойтахтида бир неча кун мобайнида Бутуниттифоқ халқ хўжалиги ютуқлари виставкаси билан атрофлича танишадилар ва пойтахтнинг бошқа диққатга сазовор жойларини томоша қилишади.

ҚИЗИЛҚУМДА КОН-САРАЛАШ КОМБИНАТИ

Мамлакатдаги энг катта Мурунтов олтин конида кон-саралаш комбинати қурилиши бошланди. Қизилқумда барпо этилаётган бу корхонага водопровод келтирилди, Томди даштига сим тортилди.

Ҳувиллаб ётган жойда кучли ер қазиш машиналари пойдевор ўрнини кавлай бошладилар. Биринчи навбатда бу ерда қурилиш базаси барпо этилади. Бу база қурилишни темир-бетон, деталлар, металл конструкциялар, бетон ва асфальт билан таъминлаб туради.

10-СИНФ ЎҚУВЧИСИ ЁЗГАН ПЬЕСАЛАР

Марғилондаги 12-мактабнинг ҳаваскорлар коллективи «Она» номли янги спектаклни тайёрлай бошлади. Она билан унинг юқори синфда ўқиб турган ўғли тўғрисида, дўстлик ва илк муҳаббат ҳақида ҳикоя қилувчи бу пьесани шу мактабнинг ўнинчи синфида ўқиб турган ўқувчиси Малика Иброҳимова ёзган.

Бу пьеса ёш драматургнинг учинчи асари. Унинг дастлабки икки пьесаси ҳам шу мактаб театри саҳнасида ўйналган эди.

БУТУНИТТИФОҚ КЎРИГИГА

Ўзбекистон консерва саноатининг корхоналари Москвада очиладиган бакалея товарлари республикалараро ярмаркасига ўз маҳсулотидан уч мингта намуна юборди. Бу ярмарка 15 декабрда «Сокольники» маданият ва истироҳат боғининг виставка залида очилади.

Мамлакатнинг савдо ташкилотларига компотлар, «сабзавот ассортиси», бодринг, патиссон, тоғ пиёзи консервалари, мева шарбатлари кулупнай, олча ва шафтоли мураббоалари ҳамда бошқа маҳсулотлар тақдим этилади.

Синфий кураш гулхани тобора кучлироқ алангаланиб борарди. Раис шундай гап-сўзлар бўлишини олдиндан билгандек ўзини вазмин тутар, ҳар бир қадамини Мақсум ака билан маслаҳатлашиб босарди.

Аламзада душманлар энди Фатхулла акани бир ёқда қолдириб, қизининг бошига маломат тошларини ота бошладилар:

— Қишлоқда ким энг соҳибжамол?

— Гулнора.

— Эскиновқатда ким энг хушовоз?

— Гулнора.

— Шундай суқсур қиз отряд командири билан енг ичида дон олишиб юрганмиш. Фатхуллавойни келгинди куёв билан табриклаш керак... Ҳа-ҳа-ҳа...

Лекин, шамол бўлмаса дарахтнинг учи қимирламайди, деганлари ҳам рост. Командир Гулнорани ногиҳон бир кўриб, унга ошиқ бўлиб қолган, юрагига ўт тушиб, севги оловида ёниб юрган эди. Нима қилсин, ахир у ҳам инсонда, ахир, унинг ҳам томирларида ёшликнинг қайноқ қони кўпириб, жўшиб оқардида...

* * *

ФАТХУЛЛА аканинг чорбоғида гуллар кўп. Оқ, қизил, пушти, сафсар... Турини, рангини санаб адо қилолмайсан. Гулнора эса шу гулларнинг энг гўзалидек бу хонадонга файз, қут-барака, чирой бахш этиб туради.

Дарвоза очилиб, гулзор оралаб ўтган йўлакдан ғоздек кўкрак кериб келаётган Мақсум ака кўринди. Супа ёнида гулларга тикилиб шарбат эмаётган асаларирани томоша қилиб турган Фатхулла ака меҳмонга ўгирилиб, қўлини кўксига қўйди:

— Келинг, қани, бизнинг ғарибона кулбамизга марҳамат қилсинлар. Иссиқ чой, хушбўй асал тайёр.

Уйга кириб, гурунглашдилар. Об-ҳавонинг қандай келгани, бу йилги ҳосил, кузнинг эрта тушиши ҳақида ўз мулоҳазаларини айтиб бўлишгач, Мақсум ака мақсадга кўчди:

— Фатхуллажон, — у бармоғи билан кўр пачанинг бурчагини қайирди, — шу гўзал боғ, гулзорлар сенинг қўлинг билан яратилган. Унинг мевасини, гулларни вақтида узиб олмасанг ҳуснини йўқотади. Гулноринг, умрига барака берсин, вояга етиб қолди. Менинг дўстим, бошлиғим сен билан қариндош бўлмоқчи... Боғда пишиб турган мевани ортиқча сақлаб туриш ҳам ақлли кишининг иши эмас.

Фатхулла ака кўзларини юмиб, ўйга чўмди. Анча сукутдан кейин кўзларини очиб, пиёладаги чойни хўплади:

— Ростини айтсам, мени ўйлантириб қўйдинг. Гапларинг маъқул. Лекин...

Шу билан суҳбат узилди. Ташқарига чиқдилар. Тоғ томондан салқин шабада эса бошлади. Дарахт ва гулларнинг япроқлари нозик шивирлаб, ҳар замон гоҳ у, гоҳ бу ерга пишган мевалар тўпиллаб тушади.

— Ҳа-а, мевалар тўкиляпти, — деди Фатхулла ака, — бу яхшилик нишонаси эмас...

Яна жимлик. Шамол дарахтларни шовиллатиб, гуллар ҳидини «қучоқлаганча» мунгли ғувуллаб, боғлар оша телба-тескари югуради.

* * *

ҚИШЛОҚ устига тун қора чодирини ёйган. Аҳён-аҳёнда оч итларнинг ғиншиб акиллагани, гупчаги мойланмаган арава ғилдиракларининг ғичирлагани эшитилади. Осмонда юлдузлар милтиллайди. Шу сукунат бағрини ёриб, тўсатдан хотин кишининг фарёди эшитилади:

— Дод! Дод! Мусулмонлар борми, қутқаринглар, дод!

Итлар ҳуради. Мушуклар миёвлайди. Отлар шовур тортиб, кишнашади. Бутун қишлоқ оёққа туради: Босмачи! Қишлоққа босмачилар оралаган! Улар бир-икки хонадонни талаб, қочишяпти. Ана қишлоқ четидан милтиқ овозлари, от дупури эшитиляпти.

* * *

ФАТХУЛЛА ака чорбоғининг ичкарисидаги меҳмонхонага қиз-жувонлар, хотин-халаж тўпланишган. Ўртада узун дастурхон. Тақсимчаларда ҳалво, бодом, писта, нишолда. Чойдан сўнг катта товоқларда палов тортишди. Меҳмондорчилик зўр бўлсада, хотинларнинг юзида ташвиш, ҳадиксираш аломати бор. Тўй кўнгилсиз, совуқ ўтди. На ашула айтишди на танбур чертишди. Биров «қанот»ини ёзиб ўйнамади ҳам. Гулнора гоҳ у, гоҳ бу хотинга ёлвориб қарайди:

— Опажон, овқатдан енг.

— Қани, олинг, Зайнабхон. Бунча хафа кўринасиз. Тўй ёқмадими ё?

Зайнаб узун киприкларини кўтариб, қизга тикилди: «Йўқ, Гулнорам. Мени тўй ҳам, бу қўрқинчли тунлар ҳам ваҳимага солаётгани йўқ. Оғзига элак тута олмайдиган заҳар тилли кишилар сен ҳақда ҳар хил иғлос миш-мишлар тарқатишяпти....» демоқчи бўлдию, сўнг «майли, дардсиз, машаққатсиз бахт бўлмайди» деб индамади.

Дугоналардан бири бу ноқулай жимликни бузиш учун дутор чертиб, «Омон ёр»ни бошлаб юборди. Лекин ҳеч ким унга жўр бўлмади. Юракка қўшиқ сиғмасди шу топда...

Ҳовлида оёқ шарпалари эшитилди. Қўни-қўшнилар келишиб, қиз келинларини уй-уйларига олиб кетишди.

* * *

ТЎЙДАН кейин орадан бир ой ўтди. Энди Гулнора тундаги отишмаларнинг сабабини ҳам, Эскиновқат меҳнат аҳлининг ҳоликорини ҳам яхши тушуниб олди.

— Жонгинам,— дерди у эрига эркаланиб, — шаҳарларда хотинлар паранжисиз юришармиш — шу ростми? Ўқиш, ёзишни ўрганмаган кишига нон беришмасмиш — шу ростми?

— Азизам Гулнора, Совет ҳукумати ҳамма йўқсилларга, камбағалларга бахт беради, фаровон турмуш беради — ана шу рост. Яқинда шаҳарга борамиз, ҳаммасини ўзинг кўрасан.

Шундай пайтларда Гулнора ўзини ёруғ мактабларда дарс тинглаб тургандек ҳис этиб, орзулар оқимига ғарқ бўлар, юраги қувончдан гуп-гуп урарди.

* * *

ТАШҚАРИДА от дупури эшитилди. Икки суворий эгардан ирғиб тушиб, командир хонасига кирди:

— Отряд сафарга шай!

Ўш. Марҳамат. Эскиновқатдан ҳужум бошлаб, Холхўжа шайкасини халқага ўраб олиш плани тузилган эди. Шу планга биноан отряд Аравон қишлоғи оралаб, белгиланган пунктга бориши керак. Командир сафарга жўнаш олдидан қайнотасининг олдига кирди. Фатхулла ака ўз ўйлари билан банд ўтирган эди:

— Ота, мен сафарга кетяпман. Сиз дарҳол қизингизни эргаштириб Қизилқияга жўнанг. У ердан Скобелевга ўтасизлар. Мана, уйнинг калити. Мана бу хат дўстларимга. Нимайики керак бўлса — ҳаммаси бор. Бу ерда қолиш хавфли. Отрядимизнинг қишлоқдан чиқиб кетаётганидан хабардор бўлган душманлар Сизларнинг жонингизга қасд қилиши мумкин.

Фатхулла ака анчагача сукут сақлаб ўтирди. Сўнг бошини кўтарди:

— Йўқ, кетмаймиз. Сизлар икки-уч кунда қайтиб келасизлар. Унгача бизлар қариндошларимиздан бирортасиникига бекиниб турамиз. Бизни ҳеч ким топа олмайди.

Командирнинг илтимоси рад этилди. Отряд муҳим топшириқни бажаргани жўнаб кетди.

* * *

ЭСКИНОВҚАТ — Аравон йўли тоғ-тошлар, қирлар оралаб боради. Уфқнинг қоши қорайганда отряд йўл четидаги чакалакзорда отлардан тушди. Осмонда юлдузлар милтиллаб кўз оча бошлади. Тоғ томондан салқин шабада эсиб турибди. Узоқдан чиябўриларнинг ёқимсиз увиллагани эшитилади. Ҳар бир дарахт, ҳарсанг ортида биров яшириниб тургандек. Олисдан отилган тўп овози келди. Сўнг бирин-кетин пулемётлар «сайради». Мақсум ака қулоғини ерга қапиштириб, ернинг «томири»ни тингларди.

— Шай бўлинглар,— деди у қўлини силтаркан, қулоғини ердан узмай.— От туёқларининг товуши биз томонга яқинлашиб келяпти.

Чиндан ҳам орадан ярим соатлар ўтар-ўтмас майдонда ғала-ғовур билан бир тўда отлиқ пайдо бўлди. Холхўжа шайкаси уч томондан қуршовга олинганини сезиб, бу йўлдан қочмоқчи эди. Унинг йўлини отряд тўсди. Босмачилар ўлим талвасасида ўзларини ҳарёққа урар, қочишга уринардилар. Отишмалар бошланиб кетди...

Уфқ сутранг тусга кириб, қояларнинг учи ёришди. Аравон йўлида милтиқли икки отлиқ кўринди. Улар отрядга юборилган хабарчилар эдилар. Отлиқлардан бири пешанасида қизил юлдузи бўлган шапкасининг астари орасидан букланган қоғоз олиб, командирга узатди. Унда қуйидаги сўзлар битилган эди:

«Холхўжа бундан қопқонга тушишни ҳеч ўйламаган эди. Булутсиз осмондан жала қуйгандек унинг бошига ёпирилдик. Душман тор-мор этилди. Холхўжа тоққа қочиб кетди. Кўп кишилари асир олинди. Сизларга топшириқ: яна икки кун ўша ерда бўлиб, сўнг илгариги қароргоҳларингга қайтинглар».

Аскарлар водий деҳқонларининг ашаддий душмани устидан қозонилган ғалабани ўйин-кулги билан нишонлашди. Лекин командирнинг кўнглида зўр бир ташвиш ҳукмрон эди: Гулнора эсон-омонмикин?

* * *

КУН ёйилиши билан отряд йўлга чиқди. Ҳамма ўзига қадрдон бўлиб қолган қишлоққа қайтаётганидан хурсанд. Фақат командир паришон кўринади. Буни сезган Мақсум ака унга далда бера бошлади:

— Кўп хавотирланаверма, командир. Тоғ одамлари жуда пухта, сезгир бўлишади. Улар ҳеч кимнинг хаёлига ҳам келмайдиган ерларига яширинишади. Осонликча топиб бўлмайди тоғлик чларни. Гулнора соғ-саломат, сени интизорлик билан кутиб ўтиргандир.

— Қанийди шундай бўлса,— командир белидаги қайишга осиқлик шамширни ёнига суриб қўйиб, от сағрисига қамчи урди. Ҳамроҳлари ҳам отларини чоптириб кетишди.

Улар шомда Эскиновқатга кириб боришди. Кўчалар сув қуйилгандек жим-жит. Бу сукунат қалбларга ваҳима, қўрқув соларди. Уч отлиқ отряддан ажралиб чиқиб, Гулноураларнинг уйи томон бурилиб кетишди. Уларнинг кўз олдида даҳшатли манзара намоён бўлди: уйнинг деворлари ер билан теп-текис қилинган. Гуллар оёқ остида эзилиб ётибди. Нозли Гулноранинг ёқимли овози эшитилмайди. Қишлоқ бойлари, қулоқлар, шариат пешволари камбағаллар комитетининг раиси Фатхулла ака билан бирга унинг соҳибжамол қизи — Гулнорани ҳам ўлдирган эдилар.

Икки суворийнинг кўзидан шашқатор томчилар от ёлига, эгар қошига тома бошлади. Командир йиғламади, дунёдаги энг азиз, севимли кишиси — Гулнорасидан айрилган командир алам ва изтироб, интизорлик ва айрилиқ зарбидан тошдек қотиб қолган эди.

— Гулнора, Гулнорам,— унинг лаблари пирпиради,— менинг гапимга кирмадинг, шаҳарга кетмадинг, Гулнорам... Ўч, қасос оламан сен учун! Қасос! Азиз бошингдаги ҳар бир сочинг толаси учун бир душманни қирмасам...

* * *

ЙИЛЛАР ўтди. Мамлакатимизда юзлаб янги шаҳарлар, қишлоқлар қад кўтарди. Ўша оловли, ташвишли йилларда туғилган болалар ота бўлишди. Коинот сирларини очишяпти.

Яқинда Эскиновқат қишлоғига шаҳардан бир киши келди. Чеккаларидаги сочлари оқарган, пешанасида бир-икки қат ажин бўлсада, анча ғайратли кўринади. У худди шу қишлоқда туғилиб-ўсган кишидек атрофга алангламасдан, колхоз боғи, электр станцияси олдидан ўтиб, тўғри чап кўчадаги чинор олдига борди. Бошидан шапкасини олиб, чинор остидаги тепачага узоқ, ғамгин тикилиб турди.

— Эй тоғ гули, сен бахтли кунларни кўра олмадинг, Гулнора. Сенинг учун душмандан ўч оламан, деган эдим. Кечир мени, сўзимнинг уддасидан чиқа олмадим. Сенинг ва отангнинг қотили қўлимдан қочиб кетди. Лекин кўнглинг тўқ бўлсин, менинг ҳамроҳларим, бутун халқимиз Сизларнинг қотилларингиздан ўч олди. Душман ҳамма ерда қаҳр-ғазабга дучор бўлди, ҳар қадамда бўғилди. Мана шу яшнаб турган шаҳар, қишлоқлар, мана шу ширин ҳаёт, қишлоқдошларинг чеҳрасидаги шодлик, табассум сенинг душманларингга берилган беомон зарба эмасми!

Гулнорам, сени эсламайман. Чунки кишилар унутилганларни эслайдилар. Сен эса менинг қалбимда, ҳамқишлоқларинг хотирасида ҳамиша барҳаётсан

С. НУРОВ таржимаси.

ЖАНГОВАР ФАРЗАНДЛАРИМИЗ ҲАЁТИДАН

ҚАҲРАМОН НОМИДАГИ ЗАСТАВА

Чегарачилар қатор-қатор бўлиб, саф тортиб туришибди. Гўё улардан биронтаси ҳам нафас олмаётгандек туюларди. Застава командири қатъий буйруқ берди: «Совет Социалистик Республикалар Иттифоқининг давлат чегарасини қўриқлашга киришишни Степан Николаевич Карповга буюраман...»

Жангчилар сафининг ўнг томонидаги забардаст йигит — жанговар ва сиёсий тайёргарлик аълочиси Михаил Ильич Безнос сафдан икки қадам олдинга чиқиб жавоб беради:

— Қаҳрамон чегарачи Степан Николаевич Карпов она-Ватанимизнинг озодлиги ва мустақиллиги учун, давлат чегарасини босмачилардан қўриқлаш учун олиб борилган жангларда қаҳрамонона ҳалок бўлди.

... Бу воқеа бундан 33 йил муқаддам — 1933 йил, 17 майда содир бўлган эди. Босқинчиларнинг катта бир группаси Амударёнинг «Қора Камар»га ёндош соҳилида СССР давлат чегарасини бузиб ўтишди. Сиёсий раҳбар Степан Николаевич Карпов бошлиқ совет чегарачилари тиш-тирноғигача қуролланган, кўп сонли жосусларга қарши шердек курашдилар. Кучлар тенг эмас эди. Шундай бўлса-да чегарачилар бир қадам ҳам орқага чекинмай мардонавор жанг қилдилар. Бу шиддатли жангда сиёсий раҳбар Карпов айниқса ғайрат ва шижоат кўрсатди. Чегарачиларнинг кичик бир группаси душманга шиддатли зарба берди. Босқинчиларни ғафлатда қолдириб, катта талафот етказди, ўнлаб жосусларни ер тишлатди.

Саросимада қолган душман, қолган кучларини йиғиб яна ҳужумга ўтди. Чегарачи жангчилар «ура» садолари остида Карпов бошчилигида қароқчилар тўдаси устига ташландилар. Чегара бузғунчилари совет жангчиларининг қаршилигига бардош беролмай тумтарақай қочдилар. Улар тормор келтирилди. Ана шу шиддатли жангда Степан Николаевич Карпов қаҳрамонларча ҳалок бўлди...

Қаҳрамон чегарачининг номи у хизмат қилган заставага берилди ва жангчиларнинг шахсий состави рўйхатига абадий ёзиб қўйилди...

Совет чегарачилари меҳнаткашларнинг тинч, осойишта меҳнатини сезгирлик билан қўриқлаб турибдилар. Улар қаҳрамон чегарачи Карпов ва у бошлиқ жангчиларнинг мардлигини хотираларида абадий сақламоқдалар.

Карпов номидаги застава команда пунктининг пештоқига қаҳрамоннинг катта портрети осиб қўйилган. Унинг тагидаги мармар тошга: «Степан Николаевич Карпов 1933 йил, 17 майда Совет Ватанининг душманларига қарши

ЛАВҲА

курашда қаҳрамонона ҳалок бўлди» деб ёзиб қўйилган.

Кечасию кундузи, қаҳратон қишда ҳам, жазирама ёзда ҳам чегарачилар мижжа қоқмай олисларга боқадилар, ўз постларига жўнаётганларида қаҳрамоннинг номини дилга жо қилиб кетадилар. Она-Ватан сарҳадларини кўз қорачиғидек сақлайдилар.

Мана, ёш чегарачилардан Чори Нурмаматов, Евгений Дрот, Василий Кафановлар ўз постларида турибдилар. Улар ҳар бир туп дарахтни, ҳар бир йўлак ва бутани беш бармоқларидек биладилар.

— Чегарачи учун асосий нарса — ҳушёрликдир, — дейди застава командири, — заставамиз жангчиларининг ҳаммаси сиёсий ҳушёрлик кўригидан ўтган. Тажрибали жангчи ҳеч қачон доғда қолдирмайди. Шахсий состав аъзоларининг кўпчилиги «Аълочи чегарачи» значоги ва бир неча бор раҳматномалар билан тақдирланган.

Заставани комсомоллар заставаси дейиш мумкин. Чунки бу ерда ёшлар жуда кўп. Ёш жангчилар жанговар маҳоратларини кунт билан оширяптилар, чегара хизматининг барча икир-чикирларини билиб олишга ҳаракат қиляптилар.

Оддий солдат Александр Коломиченко, ефрейтор Семён Малхасьян, сержант Виктор Будило, Павел Балаев, Виктор Бургаз, Анатолий Мисгорин ўртоқлар давлат чегарасини қўриқлаш ишини аъло даражада адо этяптилар.

Аъло хизмат учун энг катта мукофот — застава командирининг раҳматномаси ёзилиб, қўли қўйилган қаҳрамон чегарачи Карпов расмини олишдир. Бундай юксак мукофотни олиш учун жангчиларнинг ҳаммаси курашмоқда.

Чегара хизмати масъулиятли, қийин ва чигал, аммо, жуда фахрли иш эканлигини ўз кўзимиз билан кўриб иқрор бўлдик. Қаҳрамон номидаги заставанинг чегарачи жангчилари совет халқи олдидаги ўз бурчларини шараф билан адо этяптилар.

Чегарада жанговар иш кечаю кундуз жўш урмоқда. Бироқ, шундай бўлса-да жадвалга дам олиш соатлари, маданий ҳордиқ чиқариш вақтлари ёзиб қўйилган.

Кечки пайт. Гитара ва мандалина садолари янгради. Бунга гармон ҳам жўр бўлди. Уни Михаил Безнос чаляпти. Эгизак жангчилар — ака-ука Иван ва Александр Кручколар шўх ашулалари билан ҳамманинг диққатини жалб этмоқдалар. Ҳаваскорлар тўгарагида иштирок этаётган солдатлар орасида созанда ва хонандалар, ўйинчилар, қизиқчи ва масхарабозлар бор. Бу тўгаракда чегарачиларнинг ҳаммаси иштирок этади. Анатолий Мисгорин, Андрей Ямковойларнинг қошиқ ва миска билан тушган ўйинлари шўх кулги, гулдурос қарсакка сабаб бўлди.

Спорт майдончасида волейболчилар командасининг мусобақаси авж олиб кетди. Уларга яқин жойдаги дарахт тагида шахматчилардан Қўйбарби Аджигельдиев, Владимир Мишечкинлар бир-бирига шиддатли «ҳужум»лар қиляптилар.

... Яна чегарачи жангчилар қатори қаҳрамон портрети олдида саф тортиб турибди. Улуғ Октябрь революциясининг 49 йиллиги байрами кунида давлат чегарасини қўриқлаш фахрий вахтасига энг яхши жангчилар жўнатилди. Бу гал Совет Иттифоқи чегарасини қўриқловчи биринчи нарядга кичик сержант Николай Пугачев, ефрейтор Семён Мальсасьян ва оддий солдат Чори Нурмаматов ўртоқлар жўнаб кетдилар. Гўё улар билан бирга, бир сафда, баравар қадам ташлаб қаҳрамон чегарачи Карпов ҳам бораётгандек эди...

А. ХАЛИЛОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

УЛУҒ ОКТЯБРНИНГ 50 ЙИЛЛИГИГА

«Комсомолец Узбекистана» газетасининг 40 йиллик тўйи арафасида редакция биносида журналист-рассом Николай Корнилов асарлари асосида кўргазма ташкил этилди. Октябрь революциясининг 50 йиллигига бағишланган бу кўргазмада рассомнинг турли мавзулардаги суратлари қўйилган. Суратларнинг аксарият қисми рассом севиб қолган социалистик Қорақалпоғистоннинг бугунги ҳаёти, қайноқ меҳнат жараёнларини акс эттиришга бағишланган.

Бу репродукциялар рассомнинг кўргазмага қўйилган асарларидан олинган. Юқоридан: 1. Балиқчи Ғафур Султонов. 2. Мўйноқлик илғор балиқ саралозчи Сосенем Прембетова. 3. Мўйноқ балиқ комбинатининг умумий кўриниши.

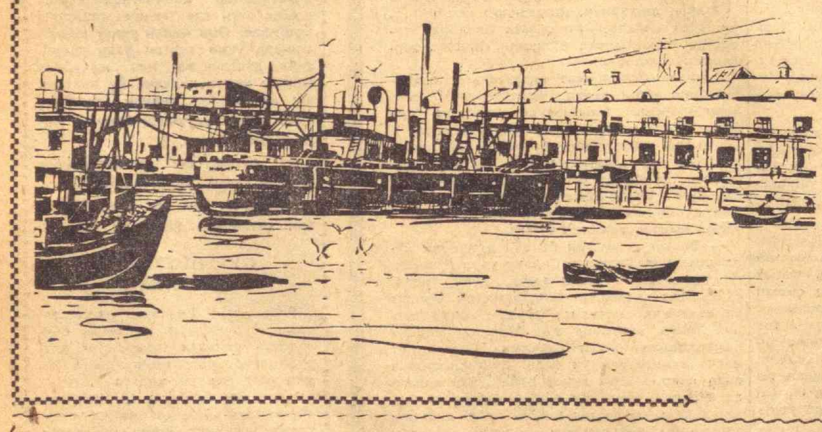

ДУНЁ ҚИЁФАСИ

ПАРТИЗАНЛАР ҲАРАКАТИ

ХАНОЙ, 22 ноябрь. (ТАСС). Вьетнам Информация агентлиги Озодлик агентлигининг берган хабарларига асосланиб, Жанубий Вьетнамнинг бутун территориясига ёйилган партизанлар уруши тўғрисида шу йил октябрь ойининг иккинчи ярмидан ноябрь ойининг бошларигача бўлган маълумотларни эълон қилди.

Чунончи, партизанлар Куанчи шаҳрида қўғирчоқ ҳукумат армиясининг ҳарбий хизматчилари учун фильм намойиш қилинаётган кинотеатр залига гранаталар ташлаганлар. Солдат ва офицерлардан 22 киши ўлган ва 50 киши ярадор бўлган.

Биньтхуан ва Бьенхоа вилоятларидаги темир йўл ва тош йўлларда мина ўрнатувчиларнинг дадил ҳаракатлари натижасида америка солдатларидан 22 киши минага дуч келиб ҳалок бўлган, 2 локомотив шикастланган, ҳарбий юк ортилган 10 вагон яксон бўлган.

Партизанлар Зядьнь ва Бьенхоа вилоятларида озод қилинган қишлоқларга қарши бошланган бир неча жазо операцияларини барбод этганлар, бунда солдат ва офицерлардан 70 дан кўпроқ кишини сафдан чиқарганлар.

ТОГОДАГИ АҲВОЛГА ДОИР

ПАРИЖ, 22 ноябрь. (ТАСС). Кеча Того пойтахти — Ломе шаҳрида комендантлик соати жорий этилди. Франс Пресс агентлиги мухбирининг Ломедан хабар беришича, армия бўлинмалари шаҳардаги асосий объектларни, шу жумладан, президент саройи, радио станцияси, почта, марказий банкни қўриқлаб турибдилар.

Кеча эрталаб Тогода давлат тўнтариши қилишга уриниб кўрилди. Лекин армия президент Николас Грюницкийга содиқ бўлиб қолди. Бу эса, воқеаларнинг тақдирини ҳал қилди.

Тушдан кейин президент Грюницкий матбуот вакиллари олдида баёнот берди. Бутун мамлакатда, деди у, осойишталик ҳукм сурмоқда ва ўтган кун мобайнида биронбир жиддий можаро рўй бергани йўқ. Ҳозирги вақтда муваффақиятсизликка учраган тўнтаришнинг ташкилотчилари қидириб топилмоқда ва уларнинг баъзилари қамоққа олинди. Жумладан, истеъфога чиққан миллий маориф министри Бенау Малу ҳамда меҳнат, социал ишлар ва давлат хизмати министри Пьер Адоссамалар қамоқда ушлаб турилибди. Грюницкий 22 ноябрь эрталаб янги ҳукумат тузиш хусусида кенгаша бошлайман, деб қўшиб қўйди.

ХУНВЭЙБИНЛАРНИНГ ЯНГИ БЕБОШЛИГИ

ПЕКИН, 22 ноябрь. (ТАСС). Хунвэйбинлар Пекин кўчаларида ўз бебошликларини давом эттирмоқда. Улар Советларга қарши васвасани авж олдириш билан бир қаторда яна икки социалистик мамлакат: Венгрия билан Болгарияга қарши туҳмат кампаниясини бошлаб юбордилар.

Венгрия Халқ Республикасининг Хитой Халқ Республикасидаги элчихонаси рўпарасидаги уйларга ва деворларга Венгрияга қарши шиорлар ёпиштириб қўйилган. Пекиннинг турли районларида пайдо бўлган хунвэйбинчилик руҳидаги варақаларда Венгрия ҳукуматига қарши қўпол таҳдидлар ёзилган. Хунвэйбинларнинг Венгрияга қарши ҳаракатлари Советларга қарши пропаганда билан бирга олиб борилмоқда. Венгрия элчихонаси рўпарасидаги деворларда ва йўлкаларда Советларга қарши чақириқлар ёпиштириб қўйилган. Шаҳардаги бир қанча жойларда Болгарияга қарши шиорлар осиб қўйилган.

БМТ ГУРУЧХЎРЛАР

Одамлар доимо қорни тўйиб овқат емайдиган мамлакатларда каламушлар яхшироқ тирикчилик ўтказишади. Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг озиқ-овқат ва қишлоқ хўжалиги масалалари бўйича ташкилоти — ФАОнинг ҳар йили чиқариладиган ҳисоботи авторлари ана шундай хулосага келдилар. «Агар айрим ҳолларда тахмин қилганлари каби каламушларнинг сони аҳолининг сонига тенг деб олинадиган бўлса, — дейилади ҳисоботда, — шунингдек битта каламуш бир йилда 9 килограммга яқин дон ейдиган бўлса, у вақтда 50 миллион аҳолиси бўлган мамлакатда фақат каламушларнинг айби билан йилига 450 минг тонна дон йўқолади». Бироқ, бу, проблеманинг бир томони холос. ФАО дон омборларда нобуд бўлишининг деярли ярми ҳашаротлар, кўкариб кетиш ва микроорганизмлар гардасига тўғри келади, деб тахмин қилади.

Асосий озуқа маҳсулоти бўлган гуруч узоқ Шарқ ва Жануби-Шарқий Осиёдаги аҳолининг катта қисмини очликдан сақлаб қолмоқда. ФАОнинг ҳисобларига қараганда бу ерда аҳоли жон бошига ҳар йили 127 килограмм, кунига эса ўртача 350 грамм гуруч истеъмол қилинади. Каламушлар ана шу миқдордаги гуручнинг деярли 8 процентини ейишади. Ҳашаротлар ҳам яна 8 процент гуручни нобуд қилишади. Агар бунга кўкариб кетиш ва микроорганизмлар сабабли нобуд бўлган донни қўшиладиган бўлса ФАОнинг тахминича инсон истеъмол қиладиган доннинг 20 проценти нобуд бўлади.

Бироқ, Осиёдаги айрим районларда доннинг қишлоқ хўжалик зараркунандалари томонидан нобуд қилиниши катта фожиага айланмоқда. Масалан, Ҳиндистонда 480 миллион аҳолининг ҳар бирига 5 тадан каламуш тўғри келади. Ҳиндистон соғлиқни сақлаш министрлигининг маълумотларига қараганда, каламушлар ва бошқа зараркунандалар ҳар йили 26 миллион тонна донни нобуд қиладилар.

КУБА ПЎКАК ОВЛОВЧИЛАР

Гавана вилоятининг шимолий томонида унча катта бўлмаган Сурхидеро-де-Батабано балиқчилар посёлкаси жойлашган. У 80 йилдан буён жаҳонга ўзининг «пўкак овловчилар пойтахти» эканлиги билан донг таратгандир. Пўкак овлаш қадимий касб. Қадимги юнонлар ҳам бу иш билан шуғулланишган. Махсус машқ қилган пўкак овловчилар худди устара сингари ўткир пичоқлар билан қуролланиб унча чуқур бўлмаган денгиз тубига тушиб сув остидаги тошларга ва чўққиларга ёпишиб қолган пўкакларни ажратиб олишади.

Ҳисоблашларига қараганда, пўкак 500 миллион йилдан кўпроқ чидайди. У кўп тўқимали денгиз ҳайвонларининг энг паст вакилларидандир. Ёшлигимиздан «пўкак» сифатида бизга маълум бўлган нарса унинг юпқа, эластик момиқларидан иборат «девори»дир. Бу момиқ саноатнинг кўпгина тармоқларида хом ашё сифатида фойдаланилади. Жаҳон бозорида ҳам унга талаб жуда зўр.

Куба ҳукумати пўкак овлаш билан шуғулланувчи корхоналарни кенгайтиришга алоҳида эътибор бермоқда.

АЖОЙИБОТЛАР ОЛАМИДА

«Қалдирғоч» «Москвичга» етиб олмоқда

Лиепая шаҳри давлат автомобиль инспекциясининг комиссияси «Ласточка» («Қалдирғоч») деган янги машинага якдиллик билан: ишлатишга яроқли,— деб баҳо берди. Лекин сиз Совет ва чет эл автомобиль каталогларидан бу машинанинг номини топа олмайсиз. Уни ишдан бўш вақтларида шу ерлик денгизчи Виктор Лавриненко ясаган.

Икки ўринли хушбичим автомобиль чиндан ҳам қалдирғочни эслатади. Машинанинг кузови стеклопластикдан ишланган. «К-750» мотоциклининг двигатели орқа томонда жойлаштирилган, юк хонаси эса, олдинги қисмида. Виктор ўз «Қалдирғочи»ни ясаш устида икки йил ишлади. Унинг оғирлиги 450 килограмм бўлиб, «Запорожец»дан 150 килограмм енгил, тезлиги эса, «Москвич»дан қолишмайди.

Колхоз подасида оҳу боқиб бўладими?

Жаҳон практикасида биринчи марта Қозоғистон олимлари дашт оҳуси — сайгани қўлга ўргатишга муваффақ бўлдилар. Республика Фанлар академиясининг Зоология институтида мамонт жониворининг ана шу замондошидан катакда иккинчи насл олинди. Аждодларининг ўзи ҳам тутқинликда дунёга келган еттита оҳучани ҳозир институт катакларидан бирида кўриш мумкин.

Беш йил давом этган ана шу тажрибаларга раҳбарлик қилган институт ходими А. Слудскийнинг фикрича, Қозоғистоннинг замонавий маданий чорвачилик учун ўзлаштириш қийин бўлган, чучук сув манбаларига эга бўлмаган даштларида шу оҳуларни боқиш иқтисодий жиҳатдан мақбул бўлади. Муз давридан аввалги пайтларда Осиё ва Европа даштларида кезиб юрган бу сут эмизувчи жониварлар ғоят чидамли бўлиб, бутун ёз давомида атиги бир-икки марта оз-моз ёмғир ёғиб ўтадиган тупроқли, сувсиз даштда кун кечира олади.

Оҳунинг гўшти, дейди Слудский, тўйимли бўлиб, бунинг устига анча лаззатли ҳамдир. Қозоқлар билан уйғурларнинг халқ медицинаси оҳу гўшти шифобахш хусусиятларга ҳам эга, деб ҳисоблайди.

Шу асрнинг бошларида оҳу батамом қирилиб кетай деб қолган эди. Совет ҳукумати кўрган чоралар натижасида дашт жониворларининг бу энг диққатга сазовор турини омон сақлаб қолишга муваффақ бўлинди. Ҳозир Қозоғистон территориясининг ўзида бир миллион бошга яқин оҳу бор.

Ҳосил посбони

Узбекистон олимлари ўзлари сунъий равишда етиштирган фитомиза деб аталган майда пашшани деҳқонларга топширишди. Фитомиза зарарли бегона ўт — Миср шумғиясини таг-томиригача кемириб ташлайди. Маълумки, шумғия сабзавот, полиз экинлари, тамаки, картошкага катта зарар етказади. Қишлоқ хўжалигида ишлатиб келинаётган химиявий моддаларнинг ҳеч бири шумғия билан курашда наф бермаяпти.

Текинхўр ўсимликнинг сувини сўрувчи фитомиза уни қуритади ва уруғини еб битиради. Шумғиядан тозаланган далаларда икки баравар кўп ҳосил олинади. Яқинда биологларнинг Самарқандда бўлиб ўтган конференциясида ана шу тажрибаларнинг натижалари айтиб берилди.

Тадқиқот автори биолог Ц. Бронштейн бир қарашда ҳал қилиб бўлмайдиган зиддиятга дуч келди. Тупроғига яхшилаб ишлов берилган далаларда шумғия жуда кўп ўсади. Шумғиянинг душмани фитомиза эса, тупроққа яхшилаб ишлов бериш вақтида қирилиб кетади. Биологлар фитомизани далаларнинг ўзида сунъий равишда кўпайтириш усулини топишди. Бунга бўладиган ҳаражат гектар бошига уч тийиндан ошмайди. Фитомиза дарахтлардаги ари уясига ўхшаш инларга тухум қўйиб, йигирма гектар майдондаги экинзорни кезиб юради.

ОБ-ХАВО

Бугун республикамизнинг барча районларида ҳаво очиқ келади. Шарқдан секундига 3-7 метр тезликда шамол эсиб туради. Иссиқлик 5-10, жанубда 15 даража бўлади.

Тошкентда ҳавога булут чиқмайди. Шарқ томондан секундига 3-7 метр тезликда шамол эсади. Кечаси 4-6 даража совуқ, кундузи эса 6-8 даража иссиқ бўлади.

Редактор **М. ҚОРИЕВ.**

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

РАДИО БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

8.25 — Ўзбек халқ куйлари, 9.30 — Симфоник рақслар, 10.10 — Муслим Магомаев куйлайди, 11.10 — «Сиҳат-саломатлик» радиожурнали, 11.30 — Совет авторлари қўшиқлари, 12.15 — Спорт, 12.30 — Музикали салом, 12.50 — «Олимлар изланишда» (рус.), 15.00 — Улуғ Ватан уруши йилларида ҳалок бўлган колхозчи-жангчилар ёдгорлигининг очилишига бағишланган митинг (Хоразм область Янгиариқ районидаги Охунбобоев номли колхоздан), 13.30 — Куба эстрада куйлари, 16.15 — Тактакишвили. Биринчи симфония, 17.00 — Концерт, 18.10 — Вальслар, 18.30 — Совет экрани куйлари, 19.00 — «Пахтакор» (Тошкент) — «Спартак» командалари ўртасида футбол, 20.00 — Корхонанинг обрўси, 20.10 — Қаҳрамонлар қўшиқларда, 20.45 — «Улуғ Октябрь ва ижтимоий ўзгаришлар» (суҳбат), 21.20 — Концерт (қишлоқ хўжалик ходимлари учун), 22.00 — Дунё воқеалари, 22.10 — Вальслар оламига саёҳат, 22.40 — С. Ғаниева. Алишер Навоий ва унинг «Ҳайратул аброр» поэмаси 23.20. Концерт (қишлоқ хўжалик ходимлари талабига мувофиқ).

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

17.00 — **Саройимизда** (мактаб ўқувчилари учун, ўзбек тилида).

18.00 — **«Пахтакор» (Тошкент) — «Спартак» (Москва) командалари ўртасида футбол,** танаффус вақтида — **Телевизион янгиликлар.**

19.45 — **Унутилмаган қўшиқлар** (рус тилида).

20.25 — **Эртаги кун программаси.**

Ўзбек тилида: 20.30 — **Телевизион янгиликлар,** 20.45 — **Узбек тили ва адабиёти** журнали саҳифаларида, 21.10 — **Сиҳат-саломатлик** (илмий-оммабоп фильм), 22.00 — **Унутилмас хотира** (ҳужжатли фильм). 23.00 — **Ягона қардошлик оиласида,** 23.20 — **Момақалдироқ вақтида** (телетеатр).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 17.00 — **Бальвинка ғозининг иссиқ куни** (болалар учун мультфильм), 17.15 — **Беш минг набирали буви,** (ҳужжатли фильм), 17.25 — **Отилиш** (телефильм).

Ўзбек тилида: 18.00 — **Копток океан ортидан келди** (ҳужжатли фильм). 18.20 — **Бўш рейс** (бадиий фильм). 20.10 — **Тошкент янгиликлари.**

20.20 дан — **Москва кўрсатади.**

ТЕАТР

25 НОЯБРДА

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРДА — **Аида.**

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — **Парвона.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — **Бағритош.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ КОНСЕРВАТОРИЯСИ

вакант вазифаларда ишлаш учун

КОНКУРС

ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Музика тарихи кафедрасининг мудири (профессор);

кафедра доцентлари: марксизм-ленинизм (эстетика курси бўйича), духовой музика асбоблари (кларнет) кафедраларига;

кафедра старший ўқитувчилари: музика назарияси, махсус фортепьяно, духовой музика асбоблари (валторна), халқ чолғу асбоблари (инструментовка), хор дирижёрлиги — 2 ўрин, тиллар (рус, ўзбек тиллари) кафедраларига;

кафедра ўқитувчилари: музика назарияси — 4 ўрин, якка ашула, торли чолғу асбоблари (торли квартет), халқ чолғу асбоблари—2, хор дирижёрлиги—2, камер ансамбль, умумий фортепьяно—4, жисмоний тарбия (2) кафедраларига.

Конкурс муддати — 11/XII гача.

Ҳужжатларни тақдим қилиш учун адрес: Тошкент шаҳар, Пушкин кўчаси, 31-уй.

«ЎЗБЕКИСТОН ГУЛЛАРИ» БИРЛАШМАСИ

АҲОЛИГА, КОЛХОЗ ВА СОВХОЗЛАРГА

Тошкент шаҳрининг гул магазинларидан ва базаларидан перечисление тартибида ва нақд пулга

МЕВАЛИ ДАРАХТ

кўчатлари сотади

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Луначарский шоссе, 1-тупик, 19-уй. Телефон 6-13-05.

ТОШКЕНТ ПОЛИТЕХНИКА ИНСТИТУТИГА

бухгалтерлар, старший бухгалтерлар русча **машинисткалар**

КЕРАК

Тошкент шаҳар, Навоий кўчаси, 13-уй, 55-хонада бош бухгалтерга мурожаат қилинсин.

Узбекистон ССР Маориф министрлигининг

ОЙЛИК ИЛМИЙ-МЕТОДИК

„СОВЕТ МАКТАБИ“

ЖУРНАЛИГА

1967 йил учун

ОБУНА ҚИЛИШ ДАВОМ ЭТМОҚДА

Обуна баҳоси: бир йилга — 3 сўм.

Обуна «Союзпечать» бўлимларида, алоқа район конторалари ва булимларида, шунингдек мактаблар ва бошқа ўқув юртлари, муассаса ва ташкилотлардаги жамоатчи вакиллар томонидан чекланмаган ҳолда қабул қилинади.

«Уқитувчи» нашриёти.

СССР Қишлоқ хўжалик министрлигининг

ТОШКЕНТ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ИНСТИТУТИ

ҚАТНАБ УҚИЙДИГАН ВА СИРТҚИ

АСПИРАНТУРАГА

1967 йил учун

ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Аспирантурадаги ихтисослар: **ўсимликлар физиологияси, умумий деҳқончилик, агрохимия, пахтачилик, сабзавотчилик, мевачилик, ўсимликшунослик, фитопатология, ипакчилик ва тутчилик, ўрмончилик, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш экономикаси, ташкил қилиш ва планлаштириш, селекция ва уруғчилик, тупроқшунослик, бухгалтерия учёти.**

35 ёшдан ошмаган, сиртқи аспирантурага эса 45 ёшгача бўлган, олий маълумотли, илмий текшириш ишига қобилият кўрсатган танлаган илмий ихтисоси бўйича илмий-педагогика ёки ишлаб чиқариш ишидан икки йиллик тажрибаси бўлган кишилар қабул қилинади.

Аспирантурага кирувчилар олий ўқув юрти программаси ҳажмида: ихтисосга доир фандан, КПСС тарихидан ва чет тилларнинг биридан имтиҳон топширадилар.

Ректор номига ёзилган аризага қуйидаги ҳужжатлар қўшиб берилади: олий ўқув юртини тамомлаганлик ҳақидаги дипломнинг нотариус тасдиқлаган копияси, зачёт ведомостидан кўчирма, кадрларни ҳисобга олиш варақаси (4х6 сантиметр ҳажмидаги фотокарточка билан), кейинги иш жойидан характеристика, таржиман ҳол, босилган илмий асарлари (босилган асарлари бўлмаган кишилар ихтисос бўйича танлаган темада илмий доклад — реферат тақдим қиладилар), амалий иш стажи ҳақида ҳужжат (меҳнат дафтарчасидан кўчирма) соғлиги ҳақида 286-форма справка, иш жойидан справка. Олий ўқув юртини тамомлаганлик ҳақидаги диплом ва паспорт шахсан кўрсатилади.

Кириш имтиҳонларига қўйилган кишиларга имтиҳонларга тайёрланиш ва топшириш учун иш жойларидан 30 календарь куни миқдорида отпуска берилиб, иш ҳақлари сақланади.

Иш жойидан олий ўқув юрти турган жойгача бориш-қайтиш учун отпускага қўшимча вақт берилади, лекин иш ҳақи сақланмайди.

«Аризалар ҳозирдан қабул қилинади. Кириш имтиҳонлари 1967 йил 2 январдан бошланади.

Аспирантурага кириш масалаларидаги маълумотларни институтнинг аспирантура бўлимидан олиш мумкин.

Адрес: Тошкент область, Орджоникидзе район, Ялангоч қишлоғи (19-автобуснинг «ГРЭС» остановкаси). Телефон 6-17-00.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ва Тошкент ОБЛАСТИДАГИ ТАШКИЛОТ ВА КОРХОНАЛАР ДИҚҚАТИГА!

ХИМИЯВИЙ РЕАКТИВЛАР УЛГУРЖИ-ЧАКАНА МАГАЗИНИ

1 декабрдан бошлаб

Химиявий реактивларни

лимитли ва лимитсиз чек дафтарчалари бўйича беради.

Тошкент шаҳар ижроия комитетининг

«АРХСТРОЙКОНТРОЛЬ» БОШҚАРМАСИГА

қурувчи инженерлар ва техниклар

КЕРАК

(инспектор инженерлар ва старший инженерлар вазифасига)

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Навоий кўчаси, 40-уй, кадрлар бўлими. Телефон 4-11-15.

Бизнинг адрес ва телефонлар — СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ТОШКЕНТ, «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ № 26. Редактор — В36545, Редактор ўринбосарлари — В37914, В39323, Масъул секретарь — В34455, Масъул секретарь ўринбосарлари — В37283. Партия турмуши — В33469, В37221, Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш, халқаро ҳаёт — В31216. Коммунистик тарбия — В31455, Саноат, капитал қурилиш ва транспорт — В34780, Совет қурилиши — В33258, Қишлоқ хўжалик—В37604, Адабиёт ва санъат — В32036, В37221, Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — В34451, Маҳаллий ахборот — В32347, Оммавий ишлар ва хатлар — В39005, В33553, Иллюстрация — В34524, Стенографистка — В37343, Корректура — В37162, Эълонлар — В38142, Коммутатор — В30249, В30250, В30251, В30252, В30253, В30254, В30255, В30256, В30257, В30258.

 ИНДЕКС 64543. Узбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. Р. 06865.